

І грошы эканоміць, і людзей не пакінуць

Адзін супраць трох зладзеяў

Непаўторны характар беларускіх лялек

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

М С

СТАР 3

СТАР 4

ПРЫКЛАД, ЯК СЯБРАВАЦЬ І ПРАЦАВАЦЬ

Саюзная дзяржава Беларусі і Расіі павінна застацца арыенцірам для іншых інтэграцыйных аб'яднанняў

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы са старшынёй урада Расіі Дзмітрыем Мядзведзевым, паведамляе БЕЛТА.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што яму часта задаюць пытанне, што будзе з Саюзам Беларусі і Расіі ў сувязі з пачаткам работы Еўразійскага эканамічнага саюза. «Я адкрыта гавару: калі мы дасягнем такога ўзроўню супрацоўніцтва з Расіяй у нашым Еўразійскім саюзе, як у нас у рамках двухбаковага дагавора, тады нам няма неабходнасці трымаць дзве структуры. Але пакуль мы не маем ні палітычнага складніка, ні дыпламатычнага, ні ваеннага ў рамках Еўразійскага эканамічнага саюза — няхай гэта застанецца нейкім арыенцірам для іншых інтэграцыйных аб'яднанняў», — сказаў беларускі лідар.

«Тым больш і адпачываць мы, напэўна, не маем намеру. Мы і далей будзем рухацца, удасканальваючы і нарматыўна-прававую базу, і рухаючыся па кірунках, якія ўяўляюць цікавасць для нашага народа і расіянаў», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы. Ён дадаў, што апошнім часам работы па кірунках, на якіх бакі павінны рухацца далей, менш не стала.

Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь і Расія ўстапоўваюць у новы год як ніколі без вострых праблем у адносінах. «Мы можам працаваць, спакойна выбудовуючы нашы адносіны па ўсіх кірунках, пачынаючы ад энергетыкі і завяршаючы пастаўкамі прадукцыі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта, напэўна, ужо вялікі крок і вялікае дасягненне».

Аляксандр Лукашэнка падзякаваў Дзмітрыю Мядзведзеву за ўсё, што зроблена апошнім часам для двухбаковых адносін і Беларусі ў прыватнасці. Ён таксама падзякаваў расійскаму віцэ-прэм'еру Аркадзю Дварковічу за тое, што ён зрабіў для двухбаковых адносін, каб урэгуляваць спрэчныя пытанні, якія былі. «Дай Бог, каб і далей так рухацца», — рэзюмаваў беларускі лідар.

Дзмітрый Мядзведзеў, у сваю чаргу, пагадзіўся з тым, што Саюзная дзяржава Беларусі і Расіі з'яўляецца асаблівым інтэграцыйным аб'яднаннем. Паводле яго слоў, нягледзячы на інтэграцыйныя поспехі па іншых кірунках, уключаючы Еўразійскі эканамічны саюз, узровень узаемадзеяння, шырыня пытанняў на тым кірунку пакуль не дацягваецца да ўзроўню Саюзнай дзяржавы. На думку Дзмітрыя Мядзведзева, гэта той арыенцір, на які варта звярнуць увагу іншым краінам, інтэграваным у Еўразійскі эканамічны саюз. Ён адзначыў, што цяпер няма звышскладаных пытанняў у двухбаковых адносінах. «Усе асноўныя пытанні мы закрылі. А тыя, якія перыядычна ўзнікаюць, — гэта абсалютна нармальныя сітуацыі. І цяпер наша задача, як мне бачыцца, — нарасціць гандлёвае ўзаемадзеянне», — сказаў Дзмітрый Мядзведзеў. Ён дадаў, што адраўноўваюцца дадатковыя магчымасці для прысутнасці беларускіх партнёраў на расійскім рынку, уключаючы пастаўкі прадуктаў харчавання.

Учора перад пасяджэннем Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, на якім абмярковаўся надзённыя пытанні беларуска-расійскай інтэграцыі, адбылася таксама сустрэча кіраўнікоў урадаў Беларусі і Расіі Міхаіла Мясніковіча і Дзмітрыя Мядзведзева ў пашыраным складзе. Падчас мерапрыемства таксама было падкрэслена, што ў нашых краін шмат цікавых ідэй па развіцці супрацоўніцтва і што ўзровень адносін дазваляе гэтыя ідэі рэалізаваць.

САЮЗНЫ БЮДЖЭТ АДОБРАНЫ

А ў наступным годзе мы атрымаем 23 мільярд тон расійскай нафты

На парадку дня саюзнага Саўміна было 35 пытанняў, якія тычыліся ўсіх сфер дзейнасці Саюзнай дзяржавы. Пасля пасяджэння старшыня ўрада Расіі Дзмітрый Мядзведзеў заявіў, што Беларусь і Расія знаходзяцца за адзін крок ад прыняцця канчатковых рашэнняў па некалькіх інтэграцыйных праектах, заўважыўшы, што «вядома, канчатковыя рашэнні павінны прыняць беларускі бок, паколькі гэта тычыцца прыватызачыі».

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч падкрэсліў, што інтэграцыйныя праекты Беларусі і Расіі з'яўляюцца складанымі і патрабуюць асаблівай увагі з боку ўрадаў дзвюх краін. «Сёння мы дадалі яшчэ адзін праект у галіне хімічных ніяў і валокнаў для сумеснага абмеркавання», — сказаў кіраўнік урада Беларусі. Ён таксама выказаў сваю згоду з тым, што «да новага года хачя б два праекты бакі павінны падпісаць».

Першая вышыня

ЦЫТАТА ДНЯ

Алена КУПЧЫНА, намеснік міністра замежных спраў:

«У пытанні спрашчэння візавых палітыкі паміж Беларуссю і ЕС мяч цяпер на еўрапейскім баку. У лістападзе 2013 года наша краіна выказала сапоўнасць пачаць перамоў па пытанні заключэння двух пагоддзінняў з ЕС — аб лібералізацыі візавых працэдур і аб рэадмісіі. За мінулы час мы ўнеслі шэраг вельмі канструктыўных, цікавых, на наш погляд, прапановаў, якія сапраўды выходзяць з інтарэсамі нашых грамадзян. Але з чэрвеня мы пакуль не атрымалі ніякага адказу ад еўрапейскага боку. У той жа час, гаворачы аб гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве з краінамі ЕС, трэба адзначыць, што яно паявілася ў разы за апошні месяц. Перш за ўсё гэта тычыцца Латвіі, Літвы і Польшчы».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 22.10.2014 г.

Долар ЗША	10680,00 ▲
Еўра	13700,00 ▲
Рас. руб.	260,50 ▼
Укр. грыўня	827,91 ▲

■ Сусветны ўзровень

МЫ СЯБЕ ПАКАЖАМ

Наша краіна будзе прыцягваць наведвальнікаў «ЭКСПА-2015» сучаснымі тэхналогіямі і адказнасцю

— Рашэнне аб правядзенні Сусветнай выставы «ЭКСПА-2015» ў італьянскім горадзе Мілане было прынята яшчэ ў сакавіку 2008 года. З тым практычнага інтарэсу для нашай краіны тэмы гэтага мерапрыемства — «Харчаванне для планеты, энергія для жыцця», а таксама багатага вопыту канструктыўнага супрацоўніцтва з Італіяй і непасрэдна Міланам дзяржава з самага пачатку падтрымала італьянскую кандыдатуру і актыўна ўдзельнічае ў падрыхтоўцы да выстаўкі, — уводзіць у курс справы Міхаіл Русы. — У ліпені 2011 года кіраўнік беларускай дзяржавы пацвердзіў намер Беларусі прыняць удзел у «ЭКСПА-2015». У верасні таго ж года рашэннем прэм'ер-міністра створаны арганізацыйны камітэт для падрыхтоўкі нацыянальнай экспазіцыі. У студзені 2014 года наша краіна падпісала з кампаніяй-арганіза-

Сусветная выстава была ўпершыню праведзена ў 1851 годзе ў Лондане. Усім вельмі спадабалася, і іншыя краіны сталі арганізоўваць такія мерапрыемствы. Цяпер Сусветны ўніверсальны выстаўкі праводзяцца з перыядычнасцю ў 5 гадоў, доўжача ка мінімум 6 месяцаў. Прымае ўдзел у іх і Беларусь. Наleta «ЭКСПА» будзе праходзіць у Мілане. Як наша краіна будзе паказваць сябе ўсяму свету, карэспандэнт «Звязды» пацкавіўся ў Міхаіла РУСАГА, намесніка прэм'ер-міністра, Генеральнага камісара ад Рэспублікі Беларусь на Сусветнай выстаўцы «ЭКСПА-2015».

тарам дагавор аб удзеле ў мерапрыемстве.

— Вядома, што ўжо выбраны ўдзел, на якім будзе працаваць наша экспазіцыя. Што ж менавіта з'явіцца на ёй?

— Сапраўды, зусім нядаўна наша краіна прыняла ад арганізатараў Сусветнай выстаўкі ўдзел у будаўніцтве нацыянальнага павільёна. Беларусь плануе стварыць на пляцоўцы «ЭКСПА-2015» павільён, у якім будзе прадстаўлена нацыянальная экспазіцыя, а таксама будучы працаваць рэстаран беларускай кухні і сувенірная крама.

Канцэптуальнае архітэктурна-дэзайнерскае рашэнне павільёна было вызначана арганізацыйным камітэтам па выніках праведзенага Мінабудаўніцтва ў 2012-2013 гг. адкрытага конкурсу — праект «Кола жыцця» аўтарскага калектыву ЗАТ «Тэхніка і камунікацыі». Сёлета арганізатарам была вызначана падрадная арганізацыя — італьянская кампанія «Штальбаў Піклер С.р.л.», якая цяпер ажыццяўляе праектаванне і будаўніцтва.

— І як будзе выглядаць гэты павільён?

— Згодна з праектам, ён будзе складацца з двух карпусоў, выкананых у выглядзе пакрытых травой пагоркаў, паміж якімі струменіцца ручай. Над струменем вады будзе размешчана візуальная дамінанта праекта — стылізаванае кола вадынага млына, сімвал адвечнага руху жыцця (і адначасова, дарчы, вялізны прэзентацыйны экран).

■ Інавацыі

І тэлевізар, і камп'ютар

Новая распрацоўка айчынных вытворцаў з'явіцца ў будучым годзе

Акцыянернае таварыства «Віцязь» распрацавала вопытны ўзор перспектывнай мадэлі тэлевізара «Віцязь 32LCD861 — 7DC Smart», у якім уласоблена тэндэнцыя на інтэграцыю лічбавага тэлебачання і інтэрнэту.

Новая мадэль разам з функцыямі падтрымкі аналагавага і лічбавага тэлебачання абсталавана «разумнымі» тэхналогіямі, якія сціраюць звычайную грань паміж тэлепрайнікам і камп'ютарам. Выраб будзе працаваць на аперацыйнай сістэме Android. У базавай версіі выкарыстоўваецца аднаядзерны працэсар AMLogic, аперацыйная памяць 1 Гб, флэш-памяць 4 Гб з магчымасцю пашырэння праз USB да 64 Гб. З тэлевізарам можа прымяняцца шмат розных перыферыяўных прылад (любая мадэль вэб-камеры і да т.п.), прадугледжана магчымасць работы ў інтэрнэце з дапамогай тэхналогіі бесправяднага доступу Wi-Fi або 3G-мадэма.

Спецыяльна для «разумнага» тэлевізара распрацаваны пульт кіравання з двума працоўнымі бакамі: на адной панэлі размешчана кіраванне ТБ-прайнікам і пераключэнне ў рэжым курсора, на другой — стандартная клавіятура камп'ютара ў мініяцюрным выкананні. Новая мадэль тэлевізара павінна з'явіцца ў гандлі ў 2015 годзе.

Канстанцін ЛЮТКЕВІЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Трагедыя ва Унукаве

Следства лічыць, што асноўнай прычынай крушэння самалёта Falcon ва Унукаве і гібелі чатырох чалавек, сярод якіх быў прэзідэнт канцэрна Total, стала не трагічная выпадковасць, а недахопы ў працы службы аэрапорта. Пра гэта заявіў прадстаўнік Следчага камітэта РФ Уладзімір Маркін. «Ужо цяпер відавочна, што прычынай здарэння стаў зусім не трагічны збег абставін, як гэта спрабуюць падаць прадстаўнікі аэрапорта, а злычыннае патуранне службовых асоб, якія не змаглі забяспечыць узгодненасць дзеянняў супрацоўнікаў аэрапорта», — адзначыў Маркін. Следчыя разам з прадстаўнікамі Міждзяржаўнага авіяцыйнага камітэта агледзелі месца здарэння. Знойдзены і канфіскаваны бартавыя самалісцы. Паводле слоў Маркіна, кіроўца снегауборачнай машыны (з якой Falcon сутыкнуўся пры ўзлёце) Уладзімір Мартыненка ўжо затрыманы на 48 гадзін. Спачатку ў СК Расіі паведамлялі, што ён знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення. Аднак сам кіроўца адмовіўся прызнаваць сваю віну ў катастрофе. «Падчас допыту Мартыненка заявіў, што не прызнае сваю віну, у момант надзвычайнага здарэння ён быў цвярозым», — заявіў яго адвакат. У ліку прыярытэтных версій таго, што здарылася, следства разглядае памылку дыспетчара і дзеянні кіроўцы снегауборачнай машыны. Акрамя таго, будучы правяраны версіі, звязаныя з неспрыяльнымі ўмовамі надвор'я і памылкамі пілатавання.

Расія ўвела забарону на імпорт мясных субпрадуктаў з ЕС і расліннай прадукцыі з Украіны

Федэральная служба па ветэрынарным і фітасанітарным наглядае (Рассельгаснагляд) з 21 кастрычніка ўвела забарону на імпорт у Расію ялавічых субпрадуктаў, трыміну (мясных абрэзкі), мясакоснай мукі, ялавічнага, свінога і птушынага тлушчу з краін Еўрасаюза. Раней Рассельгаснагляд неаднаразова выказваў прэтэнзіі да якасці і бяспекі ялавічых субпрадуктаў і трыміну з Еўропы. Так, служба зафіксавала 17 выпадкаў наяўнасці забароненых рэчываў у прадукцыі з шасці краін ЕС: Аўстрыі, Венгрыі, Германіі, Даніі, Італіі і Польшчы. Рассельгаснагляд выявіў у пастаўках з гэтых краін лістэрыю, свінец, тэтрацыклін, салыманелел, хлорамфенікол і кадмій. Акрамя таго, з 22 кастрычніка Расія ўвядзе забарону на імпорт і транзіт усёй расліннай прадукцыі з Украіны. Такое рашэнне прынята ў сувязі з тым, што да сённяшняга дня Рассельгаснагляд не атрымаў адказу на свае запыты ад Дзяржветфітаслужбы Украіны, а таксама прымаючы да увагі ўвесь комплекс пагроз і рызык, звязаных з сітуацыяй, якая склалася.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Колькі трэба бегач, каб «згарэла» выпітая газіроўка?

Каб спаліць калорыі, якія змяшчаюцца ў адной блышчанай колы, трэба прабець больш за 6 кіламетраў. Эксперты закляючыць змяшчаць падобную інфармацыю на ўпакоўцы з газіроўкай, каб людзі мелі рэальнае ўяўленне аб тым, што п'юць, піша The Daily Mail. Так, у 500 мілілітрах колы 210 калорый. Аднак для многіх людзей гэтая інфармацыя нічога не значыць. Пры гэтым веданне пра шкоду прадукту ўплывае на выбар людзей. Як паказала даследаванне Блумбергскай школы грамадскага здароўя, падлеткі, якія даведваліся пра шкоду газіроўкі ў пераліку на актыўнасць, якая патрабуецца для спалення калорый, часцей ад яе адмаўляліся або выбіралі маленькія бутэлькі.

КОРАТКА

Лепшую сям'ю Беларусі 2014 года назавуць 24 кастрычніка. Фінал другога конкурсу «Сям'я года» пройдзе ў Беларускім дзяржаўным акадэмічным музычным тэатры.

Жыхарам сталіцы, якія маюць запачынацца за «камуналку» больш чым два месяцы, будучы адключаць камунальныя паслугі адключылі. На 1 кастрычніка 2014-га 26616 асабовых рахункаў у Мінску маюць пратэрмінаваную запачынацца агульнай сумай каля В8 млрд.

Саліст Вялікага тэатра Беларусі тэнор Павел Пятроў у адстоены другой прэміі III Міжнароднага конкурсу вакалістаў імя Мусліма Магамаева, што праішоў у Маскве.

Беларускія самбісты заваявалі 12 узнагарод рознай вартасці на міжнародным турніры серыі А ў Маскве.

Неаднаразова судзімы 28-гадовы жыхар Гродна праіграў у казіно каля 10 мільянаў рублёў. Уначы ён выйшаў п'яным з Ігральнага клуба і выплохнуў сваю гмебу на тры выпадковыя аўтамабілі, якія стаялі побач. Дэбашыр затрыманы, а пакрыццё шкоды будзе каштаваць значна больш, чым яго праігрыш.

Сумесны праект «Звязды» Міністэрства па надзвычайных сітуацыях

Пазаўчора зранку ў працоўным кабінце раздаўся тэлефонны званок. У трубку пацухаў усхваленыя жаночы голас. Чытачка дзякавала за суботні матэрыял аб будзёных сабаках. Аднак пры гэтым папрасіла распавесці падрабязна: як жа трэба сабе правільна вадзіць пры нападзе гэтых жывёл? І як папярэзіць агрэсію з іх боку?

Аўтар гэтых радкоў некалькі гадоў таму рэгулярна бачыў са свайго акна, як па двары позна ўвечары раз-пораз гойсала зграя будзёных сабак. Адуць яна ўзялася, доўга гадаць не давялося. Літаральна праз квартал падзё адзін за другім ішлі дамы вялікага сектара прыватнай забудовы. Усе гэтыя гаспадары палчылі за лепшае перадаць у новае жытло разам са сваімі хатнімі гадаванцамі, а вырашылі іх кінуць на волю лёсу...

Пакружыўшы па сям-так асветленым двары, зграя бегла ўнутр уседняга, куды больш цяжэйшага квартала малапавярховай забудовы. І што ўжо было там — невядома. Застаецца спадзявацца, што ад зубоў будзёных жывёл не пацярпеў ніводны чалавек. А на вёсцы справа значна ўскладняецца не толькі дрэннай асветленасцю. Сабакі там, як правіла, жывуць у многіх дварах, ахоўваючы гаспадарскае дабро ад аматараў кватэраў на чужую маёмасць. Нават удзень не ўсе

ЧАТЫРОХЛАПЫЯ АГРЭСАРЫ

Як абараніцца ад нападу сабакі?

жывёлы сядзяць на прывязі. Што ўжо казаць пра начны час, калі гаспадары свядома спускаюць сабак за ланцугі! Калі са двара на вуліцу ёсць патаемны лаз, то сабакі збіваюцца ў зграі і пачынаюць лётаць па наваколлі. І крый Божа, калі на іх шляху трапіцца запознены падарожнік...

Ды і некаторыя гаспадары свядома выгульваюць сабак, у тым ліку і прадстаўнікоў байцоўх парод, без павадкі і намордніка. А калі ён бяжыць да чалавека, то чуюцца ўжо абрыдлыя мантра: «Ён не кусаецца!» Цікава, а які гаспадар прызнаецца ў тым, што яго сабака куслівы? Разам са спецыялістамі службы МНС распрабуем разабрацца, што трэба рабіць (або не рабіць), каб не пазнаёміцца з сабачымі зубамі.

СУПРАЦДЗЕЙНІЧАЦЬ ФАЛЬСІФІКАЦЫІ, ВЫХОЎВАЦЬ ПАТРЫЯТЫЗМ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыв Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны з 70-годдзем з дня заснавання музея.

Кіраўнік дзяржавай адзначыў, што музей пачаў працу ў адзін з самых важных перыядаў гісторыі Беларусі — у год яе вызвалення ад намецка-фашысцкіх захоўнікаў. «Ні вайна, якая працягвалася, ні пасляваенная разруха не змаглі спыніць высакародны парыв людзей увекавечыць памяць пра тых, хто змагаўся на франтах, у радах партызан і падпольшчыкаў, здзяйсняў працоўныя падвигі ў імя Перамогі», — гаворыцца ў віншаванні.

ФОТА БЕЛТА

Аляксандр Лукашэнка лічыць сімвалічным, што ў год святкавання 70-годдзя вызвалення Беларусі музей набыў новы дом. «Дзякуючы вашаму прафесіяналізму і адказнаму стаўленню да справы ў ім створана лепшая экспазіцыя, якая аб'ектыўна апавядае пра героічныя і трагічныя падзеі ў лёсе Беларусі і ўсяго свету, — адзначыў Прэзідэнт. — Заслугоўвае высокай ацэнкі той факт, што ваш калектыв уносіць значны ўклад у супрацьдзейненне фальсіфікацыі гісторыі, вядзе актыўную працу па патрыятычным і духоўным выхаванні грамадзян, садзейнічае кансалідацыі грамадства».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

САЮЗНЫ БЮДЖЭТ АДОБРАНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Цяпер Беларусь і Расія вядуць работу па пяці інтэграцыйных прамысловых праектах: аўтамабільны холдынг «Расбелайта» (ААТ «МАЗ» — ААТ «КамАЗ»), ААТ «Інтэграл» і ААТ «Расійская электроніка», ААТ «Мінскі завод колавых цягачоў» і ГК «Расэхналогія», ААТ «Пелені» і Федэральнае касмічнае агенства «Раскосмас», ААТ «Гродна Азот» і ААТ «Мінеральна-хімічная кампанія «ЕўраХіМ» альбо іншы партнёр.

Саюзны Саўмін зацвердзіў індэкаватарныя балансы паліўна-энергетычных рэсурсаў на 2015 год. Прадугледжваецца, што ў Беларусь паступіць 23 мільярд рублёў, у тым ліку 22 мільярд рублёў транспартным транспартам. Аднак, Беларусь паставіць у Расію направады тыва ўзгодненых аб'ёмаў. На пасяджэнні саюзнага Саўміна ў Мінску таксама адобраны праект бюджэту Саюзнай дзяржавы на 2015 год у памеры амаль 5 мільярд расійскіх рублёў, паведамляе БЕЛТА.

■ Разам

ПА ПРЫНЦЫПАХ РОЎНАСЦІ

Пачынаючы з наступнага года беларусы, якія часова працуюць на тэрыторыі Расіі, атрымаюць права на аплату бальнічнага ліста — пры ўмове, што яны ўдзельнічаюць у сістэме сацыяльнага страхавання. Гэта яшчэ адзін вынік сумеснай работы двух ведамстваў — міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі і Расіі, якая падтрымліваецца вышэйшым кіраўніцтвам абедзвюх краін.

На сумесным пасяджэнні калегіі Міністэрстваў працы і сацыяльнай абароны Беларусі і Расіі, якая прайшла ў Мінску, пытанні забеспячэння роўнай правай грамадзян у сацыяльна-працоўнай сферы ў межах Саюзнай дзяржавы зноў былі ў цэнтры ўвагі.

Гэта ўжо пятае калегія, на якой разглядаюцца сумесныя дзеянні двух міністэрстваў і выпрацоўваецца ўзгодненая палітыка ў галіне сацыяльна-працоўных адносін, уключаючы пытанні занятасці, аплаты і аховы працы, сацыяльнага забеспячэння і страхавання.

— Мы жывём у рамках Саюзнай дзяржавы, і для кожнага чалавека вельмі важна мець сацыяльныя гарантыі, якія ён можа атрымаць і на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі, і на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, — заявіла журналістам міністр працы і сацыяльнай абароны Беларусі Марыяна ШОТКІНА. — Натуральна, гэта працяглая праца. Разам з тым, ён у нас праходзіць вельмі эфектыўна дзякуючы ўзаемадзейнасці нашых двух міністэрстваў.

РОЎНЫЯ ПРАВЫ НА ВЫПЛАТУ БАЛЬНІЧНЫХ ЛІСТОЎ

З 1 студзеня 2015 года ў Саюзнай дзяржаве плануецца ўвесці новыя нормы ў дачы-

Калі чалавек будзе працаваць на тэрыторыі адной з трох дзяржаў (у Расіі, Беларусі ці ў Казахстане) і выплываць страхавыя ўзносы, то кожная дзяржава будзе несці адказнасць за той працоўны стаж, які напрацаваў чалавек на яго тэрыторыі. І кожная дзяржава бярэ на сябе абавязальства выплаты часткі пенсіі менавіта за гэты стаж.

манні медыцынскай дапамогі, а таксама выплаце пенсій і бальнічных лістоў.

Кіраўнік Мінпрацы Расіі Максім ТАПІЛІН адзначыў: «Мы павінны працаваць у кірунку легалізацыі рынку працы, з тым каб усё ўдзельнічалі ў страхавой сістэме. Даваць магчымасць людзям, якія працуюць дзесяці ў нетрадыцыйных формах занятасці, шанец і магчымасць увайсці ў сістэму страхавання. І зрабіць гэта так, каб работнікі і працадаўца былі зацікаўлены ў тых гарантыях, якія дзяржава яму прапаноўвае».

ІНФАРМАЦЫЙНЫЯ РЭСУРСЫ ДЛЯ ПРАФЕСІЯНАЛАЎ

І ў Беларусі, і ў Расіі ёсць нацыянальныя інфармацыйныя рэсурсы, якія змяшчаюць звесткі аб вакантных працоўных месцах.

Так, Мінпраца і сацабароны Беларусі сумесна з аблвыканкамамі і Мінгарвыканкамама на падставе звестак, якія даюць наймальнікі, стварыла Агульнарэспубліканскі банк вакансій, дзе ёсць інфармацыя аб наяўнасці свабодных рабочых месцаў па краіне, а таксама звесткі аб наяўных у рэспубліцы вакансіях з прадастаўленнем жылля.

Усе звесткі ў банку вакансій абнаўляюцца штодня. Да іх ёсць свабодны доступ як для беларусаў, так і для грамадзян Расіі. Акрамя таго, там знаходзіцца інфармацыя аб найбольш зарплатаваемых вакансіях у абласцях і Мінску.

У Расіі ёсць партал «Праца ў Расіі». У самай бліжэйшай будучыні ў рамках мадэрнізацыі ён зможа даваць звесткі не толькі аб вакантных месцах у тым ці іншым рэгіёне Расіі, але і дазволіць класіфікаваць меркаванні пра тое, якая інфраструктура маецца ў канкрэтных рэгіёнах, які там кошт арэнды

жылля і ўзровень зарплаты ў цэлым у той ці іншай галіне. А таксама, як плануецца, з дапамогай гэтага партала можна будзе апэратывна звязацца з працадаўцама.

РОЎНЫЯ ПЕНСІЙНЫЯ ПРАВЫ

Урагуляваны ўсе пытанні ў галіне пенсійнага страхавання. Нацыянальныя пенсійныя сістэмы застануцца ў рамках дзяржавы, але з пункту гледжання перасоўвання, рынку працы пенсійныя правы будуць таксама ўтварацца падчас працы ў Расіі, і ў Беларусі, і ў Казахстане. Гэта вядомае дасягненне, адзначаюць спецыялісты. Значыць, калі чалавек будзе працаваць на тэрыторыі адной з трох дзяржаў і выплываць страхавыя ўзносы, то кожная дзяржава будзе несці адказнасць за той працоўны стаж, які напрацаваў чалавек на яго тэрыторыі. І кожная дзяржава бярэ на сябе абавязальства выплаты часткі пенсіі менавіта за гэты стаж.

А ў бліжэйшы час (магчыма, да канца года) будзе падпісаны пратакол аб унясенні змяненняў і дапаўненняў ў пагадненне аб прымяненні дагавора паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй аб супрацоўніцтве ў галіне сацыяльнага забеспячэння ад 24 студзеня 2006 г. Прыняцце гэтага пратакола дазволіць аптымізаваць адміністрацыйнае працэсу выплаты пенсій грамадзянам Беларусі і Расіі, якія працываюць на тэрыторыях бакоў, і тэрміны іх выплаты.

Святлана БУСЬКО

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ПРАКТАВАННЕ БУДЫНКАЎ ПА-БЕЛЬГІЙСКУ

У чачвер у нашу краіну прыбудзе дэлегацыя дзельных колаў Бельгіі, якую ўзначаліць прэзідэнт Фламандскай гандлёва-прамысловай палаты Расіі, Казахстана і Беларусі Карэл ван Хаарэбек, паведамлілі ў прэс-службе Беларускай гандлёва-прамысловай палаты.

У межах візіту пройдуць дзельныя перамовы з бельгійскімі кампаніямі. Пасля афіцыйнага адкрыцця запланавана падпісанне пагаднення аб супрацоўніцтве паміж Мінскім аддзяленнем БелГПП і Фламандскай гандлёва-прамысловай палатай Расіі, Казахстана і Беларусі.

Прадстаўнікі бельгійскіх кампаній прапаноўваюць беларускім прадпрыемствам інвеставанне сумесных праектаў па розных кірунках. У першую чаргу гаворка ідзе аб праектаванні і будаўніцтве будынкаў, вытворчасці і ўстаноўцы відэацен для дыспетчарскіх і сітуацыйных цэнтраў; аб стварэнні сумесных прадпрыемстваў па вырошчванні ландшафтных і дэкаратывных раслін, свежай гародніны, садавіны і інш.

Сяргей КУРЧАК

СІГА І СОМА НЕ ЧАПАЙ!

З 1 лістапада па 15 снежня ў краіне будзе дзейнічаць забарона на лоўлю чудскога сіга.

Абмежаванне на здабычу ўводзіцца, згодна з правіламі вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства, у мэтах захавання рыбных рэсурсаў і стварэння спрыяльных умоў для іх аднаўлення.

Таксама з 1 лістапада па 31 сакавіка будзе дзейнічаць забарона на лоўлю звычайнага сома.

— За здабычу рыбы ў забаронены час прадугледжаны штраф у памеры ад 10 да 50 базавых велічынь, — нагадаў старшы дзяржаўны інспектар Мінскай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Вадзім ВАРАБЕЙ, — з канфіскацыяй прылад здабывання і іншых прадметаў, што сталі прыладай або сродкам здзяйснення парушэння.

Сяргей РАСОЛЬКА

ІНТЭЛЕКТУАЛЬНЫЯ БАТАЛІІ Ў СМАЛЕНСКУ

З 26 кастрычніка па 1 лістапада ў Смаленску пройдзе заключны этап алімпіяды школьнікаў Саюзнай дзяржавы «Расія і Беларусь: гістарычнае і духоўнае адзінства».

Алімпіяды школьнікаў Саюзнай дзяржавы праводзіцца, пачынаючы з 2007 года. Сёлетняя прысвячаецца 70-годдзю Перамогі над фашызмам у Вялікай Айчыннай вайне.

Удзел у алімпіядзе возьмуць 8 беларускіх каманд і 22 расійскія каманды, кожная з якіх складаецца з шасці чалавек. Заключны этап алімпіяды складаецца з двух тураў — асноўнага і творчага. Асноўны тур — абавязковы для ўсіх удзельнікаў алімпіяды. Падчас гэтага тура школьнікі выконваюць пісьмовыя заданні: пішуць сачыненне па літаратуры і комплексную работу па рускай мове і літаратуры. Ахвотныя могуць прыняць удзел яшчэ і ў творчым туре, дзе вызначаюцца пераможцы ў рытарычным майстэрстве, выразным літаратурным чытанні, а таксама ў веданні гісторыі.

Летас абсалютным пераможцам алімпіяды «Расія і Беларусь: гістарычнае і духоўнае адзінства» стала прадстаўніца Беларусі — адзінаццацікласніца магілёўскай гімназіі №1 Ганна Фурс. А годам раней пераможца святкавала навучкіца гомельскай гімназіі №14 Вольга Іняшчава, якая набыла максімальную колькасць балаў, значна аспрэдыўшы ўсіх удзельнікаў.

Надзея НІКАЛАЕВА

МУЛЯЖ АЎТАМАТА ВЫГЛЯДАЎ ВЕЛЬМІ РЭАЛІСТЫЧНА

У сталіцы няўдалы жарт маладых людзей з муляжом аўтамата скончыўся затрыманнем цэлай кампаніі.

Аўтамабіль «ВАЗ» рухавіца па праспекце Незалежнасці, і адзін з пасажыраў дэманстраваў прадмет, знешне падобны на аўтамаат Калашнікава. Побач на службовым транспарце крхраз праездзіў супрацоўнік АМАП ГУУС. Яны блікавалі чырвоны «ВАЗ-2109», кіроўчы прапанаваў загнуць рухавік і разам з пасажырамі выйсці з транспартнага сродку. Тыя, хто знаходзіўся ў салоне, адмовіліся. Прайшоўшы нават пасрабававу аказаві супрацоўнікам праваахоўнікам. Тады байца АМАП прынялі рашэнне аб затрыманні. Падчас дэталю салона аўтамабіля былі знойдзены макеты пісталета і аўтамата, прычым вельмі рэалістычнымі. Для далейшага разбору затрыманых даставілі ў Цэнтральны РУУС. Там моладзь патлумачыла ўсё, што адбылося, жартам. Па гэтым факце праводзіцца праверка.

ПАЙШОЎ НА КРАДЗЕЖ, «НЕ РАЗМЕНЬВАЮЧЫСЯ»

42-гадовы мінчанін вырашыў разбагацець за кошт дзяржавы. Дзеля гэтага ён пайшоў на крадзеж у асабліва буйным памеры.

Маючы падрабленныя дакументы, грамадзянін заехаў на тэрыторыю Мінскага трактарнага заводу, дзе згарнуўся грунтоўкай, лакафарбавымі і металічнымі вырабамі на агульную суму каля 256 мільёнаў рублёў. Аднак быў спынены. У дачыненні да мужчыны завялі крымінальную справу. — Каб пазбегнуць адказнасці, грамадзянін выехаў з краіны ў Расійскую Федэрацыю. Падчас правядзення апэратывна-пошукавых мерапрыемстваў супрацоўнікі крымінальнага вышуку нашага райаддзела разам з паліцыяй Маскоўскай вобласці зламалі спыненні, паведамліла «Звяздзе» прэс-афіцэр Партызанскага РУУС г. Мінска Наталля Ганусевіч. — Мужчыну чакае экстрадыцыя, а потым на радзіме — тэрмін пазбаўлення волі да 12 гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

ДЗЯЎЧЫНА ЗВАЛІЛАСЯ Ў СВСЛАЧ

У Мінску падраздзяленні МНС выратавалі дзяўчыну, якая ўпала ў ваду.

На пачатку дзясцятай гадзіны вечара пацярпела сама набрала нумар выратавальнікаў, сказала, што знаходзіцца па гродзі ў вадзе на акваторыі Свіслачы ў раёне праспекта Пераможаў і не можа самастойна выбрацца. У Мінскім гарадскім упраўленні МНС распавялі, што дзяўчына не змагла дакладна акрэсліць месца свайго знаходжання, таму выратавальнікі пачалі абследаваць акваторыю ракі адразу з двух бакоў. Праз паўгадзіны пошукі пацярпелую 1993 года нараджэння знайшлі ў вадзе. Яна сапраўды не магла выбрацца на бераг самастойна, бо ад вады да краю бетоннага парапета было 15,5 метра. Паводле слоў дзяўчыны, яна прагульвалася ўдзёў жабраўніка, страціла прытомнасць і апынулася ў вадзе. Пасля гэтага быў даданы хуткай медыцынскай дапамогі выратаванню даставілі ў бальніцу з дыягназам «агульнае перахладаванне».

Сяргей РАСОЛЬКА

Работнікі Сакратарыята Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне галоўнаму спецыялісту аздэла па забеспячэнні дзейнасці Пастаяннай камісіі па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексам, транспарце і сувязі Бабілёвай Марыі Паўлаўне ў сувязі з напаткаўшым яе вялікім горам — смерцю СЯСТРЫ.

ДАМАЎЛЯЕМСЯ АБ ПЕНСІЯХ У РАМКАХ ЕАЗС

Змяняць беларускае пенсійнае заканадаўства ў сувязі з утварэннем Еўразійскага эканамічнага саюза не плануецца. Пра гэта паведамліла начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Наталля МУРАШКЕВІЧ на алайн-канферэнцыі Мінпрацы і сацабароны «Пенсійнае забеспячэнне на аснове міжнародных дагавораў (пагадненняў)».

Па словах Наталлі Мурашкевіч, у сувязі з падпісаннем дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе на парадку дня стаіць пытанне падрыхтоўкі шматбаковага міжнароднага дагавора аб супрацоўніцтве ў галіне пенсійнага забеспячэння ў рамках саюза. Гэты дагавор будзе прадугледжваць размеркаванне абавязальстваў дзяржавы па прызначэнні і выплаце пенсій за сфарміраваныя на іх тэрыторыі пенсійныя правы. Цяпер экспертамі вядзецца праца над праектам канцэпцыі гэтага дагавора.

Праца над заключэннем дагавора па пенсійных пытаннях таксама вядзецца з Чэхіяй, Эстоніяй і Польшчай. У прыватнасці, ужо ў канцы лістапада гэтага года ў Мінску плануецца правядзенне экспертных кансультацый па заключэнні дагавора з Польшчай.

Пры распрацоўцы міжнародных дагавораў у галіне пенсійнага забеспячэння прынятыя ўлічэння пытанне прызнання ў якасці перыяду фарміравання пенсійных правоў грамадзянін часу іх працы да заключэння дагавора і размеркавання фінансавых «адказнасці» паміж дзяржавамі — бакамі дагавора за прызнання пенсійных правоў.

Святлана БУСЬКО.

■ Праблемы адукацыі: грамадская дыскусія

ЛЮБЫЯ КАПРЫЗЫ — ЗА БАЦЬКОЎСКІЯ ГРОШЫ

«Хачелася б выказаць абурэнне магчымасцю павышэння аплаты за дзіцячы садок. Бацькі і так робяць шмат капіталаўкладанняў, якія называюцца ў народзе «паборамі».

Прыводжу прыклад. Мая дачка наведвае садок у Савецкім раёне сталіцы. Акрамя аплаты харчавання, якое мы цяпер пакрываем ужо цалкам, аплываем таксама туалетную паперу, мыльняныя сродкі, замену эмаляванага посуду на металічны, лыжкі, канцэптары, кнігі, новую мэблю, покрывы на ложка, новыя дыванкі пад ногі, подсічкі пад талеркі, швабры, фартухі, пакрыццё металічнага душавага паддону эмалялю, тэлевізар у групу, жалюзі ў групу, штогадовае ўпрыгожванне на Новы год памяшкання групы і актывай залы, штогадовае азелененне саду...»

Любыя капрызны санстанцыі або загадчыцы садка — за бацькоўскія грошы. І варта адзначыць, што аплаты ў кіраўніцтва садка растуць прамерна. На апошнім сходзе прайшла пагадка пра нацыянальныя столі ў групы, што выклікала абурэнне ў бацькоў. Да гэтага трэба дабаўць штомесячныя прычысцельскія зборы — добраахвотна-прамысловае, за выдаткаванне якіх мала хто спышаецца трымаць справядліва...»

Мая прапанова наступная: калі плата за дзіцячы садок усё ж такі павысцца, то трэба на канцададзеным узроўні забараніць любыя дадатковыя ўзносы ад бацькоў — аж да адміністрацыйнай адказнасці кіраўніка дашкольнай установы».

Алена Вашкевіч.

МАТЭМАТЫКА — ВЯЛІКІ ПАРЦЫЯМІ

«У гэтым годзе амаль палова абітурыентаў «звалілася» на ЦТ матэматыку. Я аналізавала праблему і ўстанавіў адну з прычын.

Матэматыка, 6 клас. 320 старонак падручніка і 5 гадзін у тыдзень. Вучні ледзьве паспяваюць засвоіць вучэбны матэрыял. На замацаванне навываку часу катастрофічна не хапае. А калі дзіця прапусьце занятыя па хваробе — сувязь паміж тэмамі глыбейшая і вучань трапляе ў катэгорыю непаспяваючых...»

Матэматыка, 7 клас. Алгебра — 318 старонак і геаметрыя — 197 старонак. Усяго 515 старонак! 4 гадзіны ў тыдзень! Шчыльнасць матэрыялу, які павінны засвоіць дзеці, гэтак узрастае. Да таго ж геаметрыя — гэта прадмет, дзе дзеці павінны навучыцца разважаць, даказваць, ствараць малюнок да задач, развіваць логіку доказаў, сцвярдзэнняў, што займае вельмі шмат часу.

Пры тым высокай канцэнтрацыі ўспрымання матэрыялу ў вучняў развіваецца комплекс неаўнацэннасці. Яны пачынаюць думаць, што не здольны ўспрыняць матэрыял, і прыпчываюць сябе да гуманітарыяў. Памылкова!

Уявіце сабе, што вы харчуецеся ў сталовы, не спынаючыся, добра перажываеце ежу. І, наадварот, да вас падыходзяць і пачынаюць піхаць ежу ў рот, незалежна ад таго, паспелі вы перажываць папярэдняю порцыю ці не. Збоку гэта выглядае менавіта так. Некалі рымскі філосаф Сенека казаў, што словы мудрацы падаюць з вуснаў без усялякіх намаганняў, а ў нас на вучняў абрушваецца град...»

Раней мы вучыліся 6 дзён у тыдзень, і матэматыка была ў раскладзе кожны дзень, а калі з'яўлялася геаметрыя, то ў другім паўгоддзі дабаўлялася яшчэ адна гадзіна. Гэтае пытанне, безумоўна, трэба вырашаць комплексна, наколькі яно акраенае ўсю сетку гадзін і ўвесь вучэбны працэс. Але штосці яшчэ можна выправіць і ў гэтым навуальным годзе, а на наступны год трэба будзе падсыці да вырашэння праблемы больш грунтоўна...»

Анатоль Сафонаў.

ЧАТЫРОКЛАПЬЯ АГРЭСАРЫ

ПАСТРАЙЦЕСЯ НАСТРАЙШЫЦА НАПАДНІКА

Цёмны час сутак азначае перш за ўсё пагаршэнне магчымасці агляду мясцовасці, а ў горшым выпадку — яе адсутнасць. Калі ўдзень заўважыць небяспечную сабачую «тусоўку» можна здалек і, як вынік, абсыць яе, то пасля заходу сонца зрабіць гэта ўжо складаней.

«Ні ў якім разе нельга ісці хуткім крокам ад зграі, — раіць у Цэнтры даследаванняў у галіне бяспечнага жыццяздзейнасці і ўзаемадзеяння з грамадскасцю Навукова-даследчага інстытута пажарнай бяспекі і праблем надзвычайных сітуацый МНС Беларусі. — Сабачы інстынкт, які кажа: «Даганяй таго, хто збягае!», імгненна перавортыць вас у цэль для атакі. Здацца латаць ад жывёл таксама не атры-»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

КАБ ПЕРАМОГА НЕ БЫЛА ПІРАВАЙ

«Калі ж канфлікт з сабакам пагасіць «дыпламатычнымі» метадамі не атрымаўся, усё, што застаецца, экстраанна падрыхтавацца да абароны. Абавязкова максімальна выкарыстаць падручныя сродкі. Імі можа быць што заўгодна: кій, скрыня, дошка, камень, сумка, парасон, шапка... Вазьміце прыгаршчы пяску або зямлі і сыпаніце ў вочы і зяпу сабаку як мага з меншай адлегласці. Калі ў вас хапае сіл на несці агрэсару адчувальны ўдар, зрабіце гэта да таго, як сабака вас укусіць, — гэта вельмі псіхалагічны момант. Укус жа надае сабаку большую ўпэўненнасць у сваіх дзеяннях. Але будзьце вельмі пільнымі. Не усё сабакі здаюцца ад болю. Дакладна трапіць у жывёлу, якая імкліва рухаецца, не так і проста. І права на памылку ў вас, хутчэй за ўсё, не будзе.»

САКРЭТЫ ПЕРШАЙ ДАПАМОГІ

«Калі ж пазбегнуць вострых іклаў не ўдалося, то шчодро паліце рану перакісам вадароду. Участак непашкоджанай скуры вакол раны змажце ёдам. Пасля апрацоўкі на рану трэба наклаці марлевы або ватны тампон, але пры гэтым моцна здаўліваць паверхню скуры не трэба. Дастаткова толькі замацаваць яго з дапамогай бінта або пластыра». І абавязкова звярніцеся ў бліжэйшы траўматалагічны пункт. Бо толькі спецыяліст здолее ацаніць маштаб пашкоджанняў і правільна апрацаваць рану, каб яна хутчэй зажалыла. І не забудзьцеся паведаміць урачу прыкметы агрэсіўнай жывёлы, прыкладны час агрэсіі і абставіны нападу. Цалкам можа стацца так, што гэтыя даныя дапамогуць у прафілактыцы адной са смяротных хвароб — шаленства...»

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

22 кастрычніка
2014 г.
№ 16 (337)

ДЫАЛОГ З УЛАДАЙ

ЛІЧЫЦЬ ГРОШЫ І ДУМАЦЬ ПРА МЭТАЗГОДНАСЦЬ

Старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Алег БАРЫСЕНКА адзначае, што ў склад дэпутацкага корпусу апошняга склікання ўвайшлі сапраўдныя прафесіяналы.

— Мае калегі ўносяць прапановы практычныя, а не віртуальныя. Напрыклад, начальнік інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па Гомельскай вобласці Галіна Пашад на адной з сесій абласнага прапаранавава зніжэнне падаткаў на станцыі тэхнабаслужбоўвання — матывавала гэта тым, што для дзяржавы будзе больш карысці, калі прадпрыемствы, якія працуюць у гэтым кірунку, не будуць шукаць шляхі, як абыйсці закон. Увогуле, у складзе абласнага сёння шмат людзей маладых і вельмі ініцыятыўных. Напрыклад, дырэктар музея ваеннай славы Павел Ждановіч, які ладзіць шмат грамадскіх сустрэч з моладдзю і з ветэранамі.

— Алег Леанідавіч, добрапарадкаванне ў раёнах Гомельшчыны адбываецца пад пільным наглядам мясцовых Саветаў...

— Так. Я ракаменду старшынам сельскіх Саветаў зыходзіць з галоўнага крытэрыю — эканамічнай мэтазгоднасці. Сёння ўсе павінны лічыць грошы. Калі раней сельскія населеныя пункты былі вялікія, сёння ба-

чыя тэндэнцыя да значнага памяншэння колькасці жыхароў на вёсцы. Пастаянна вызвалюцца дамы і участкі, і іх трэба прыводзіць у парадак. У кіраўнікоў сельсаветаў сёння ёсць уся нарматыўная база, каб рабіць гэта своечасова і з розумам. Яны могуць працаваць з усімі службамі райвыканкама, у тым ліку архітэктурнай, юрыдычнай, землеўпарадкавальнай інспекцыяй аховы прыроды, ЖКГ...

— Чаму ж не ўсе карыстаюцца гэтымі магчымасцямі?

— Некаторым, верагодна, пакуль не хапае ведаў. Магчыма, ім патрэбна і наша дапамога. Часта здараецца так: уласніка закінутага домаўладання знайшлі, адправілі яму заказнае ліст, каб па ведамлі, будзе карыстацца домам або адмаўляецца ад яго. За гэты час гаспадар можа перапрадаць дом, і ў яго з'явіцца іншы ўласнік. Новы ўласнік можа зноў перапрадаць гэты дом. Дарэчы, будынкі, размешчаныя каля рэк і азёр, могуць перапрадацца некалькі разоў за год...

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Староста аграгарадка Сейлавічы Алена Міхайлаўна КУВАЛДЗІН і старшыня сельскага Савета Васіль ЧЫЧКО.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Пасля аптымізацыі да Сейлавіцкага сельсавета далучылі яшчэ два — Юшавіцкі і Навасёлкаўскі. Цяпер тут налічваецца 15 населеных пунктаў, дзе пражываюць каля 2700 чалавек. Прыбавілася клопатаў і ў старшыні Савета Васіля Чычка. Тым не менш ён імкнецца ўсюды паспець.

Наша «гарачая лінія»

— Фармальны падыход не вырашае праблему, а адкладвае яе на непрацяглы час. А гэта, вядома, толькі раздражняе людзей, — лічыць Васіль Рыгоравіч.

Займацца старшыні даводзіцца самімі рознымі пытаннямі. Цяжка сказаць, якія з іх найбольш важныя. Напрыклад, дапамагчы людзям, якія злоўжываюць спіртным, узяць сабе ў рукі або забяспечыць на зіму дровамі старэнкую жанчыну ці маці, якая выхоўвае адна дзіцяці, або своечасова расчысціць дарогі зімой, каб у аддаленых вёсках змагла дехаць аўтакарама.

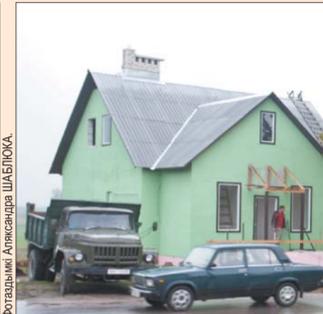
— Мае незамежныя памочнікі — старасты. Гэта нашы вочы, своеасабілыя «гарачая лінія», — жартуе Васіль Рыгоравіч. — А калі сур'езна, то гэта аўтарытэты і паважаныя сродкі высокаўдзячліва. Менавіта ім належыць ініцыятыва па зборы сродкаў на добраўпарадкаванне грамадскіх могілак. У выніку сумесных намаганняў сёлета ўстаноў-

лена 750 метраў агароджы, у тым ліку 500 метраў — за сродкі жыхароў. У аграгарадкі Сейлавічы агароджаны каталіцкія могілкі — на гэта выдаткавала грошы ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Нясвіжскага райвыканкама, астатнюю частку сабралі самі людзі. Па ініцыятыве жыхароў на праваслаўныя могілкі неўзабаве з'явіцца новая капліца.

Партнёрскія ўзаемаадносіны звязваюць сельскі Савет і сельгаспрадпрыемствы «Сейлавічы», «Юшавічы» і «Росіч», што знаходзяцца на яго тэрыторыі. Кіраўнікі прадпрыемстваў дапамагаюць — і вельмі значна — ва ўладкаванні населеных пунктаў. У прыватнасці, даюць тэхніку, каб ачысціць вясковыя вуліцы ад снегу, а вясной і летам — абкасіць пусты, узбочныя дарогі.

«Кропкавая» будова

Знайшлі тут паразуменне з базавымі сельгасарганізацыямі і наокамі «нічыяй» зямлі. Яшчэ некалькі гадоў там у населеных пунктах сельсавета было шмат безгаспадарчых дамоў, а прысядзібныя участкі вакол іх зарасталі пустазеллем і б'льнягом. Такое становішча зусім не хвалявала патэнцыйных спадчыннікаў, якія не спяшаліся аформіць нерухомасць і надзелы на сябе. Маўляў, сельскі Савет абкосіць. Работу па выяўленні пустуючых і старых дамоў у сельсавета пачалі ў 2006 годзе. З таго часу толькі ў Сейлавічах знеслі каля 20 будынкаў. Сёлета на тэрыторыі сельсавета ліквідавалі 4 да-

Фотаздымкі Аляксандра Шаблюка

мы, на чарзе яшчэ адзін. Падрыхтаваны і перададзены ў камісію дакументы на 10 дамоў па ўключэнні іх у рэгістр пустуючых. Толькі тады, калі спадчыннікам паведамляюць, што справа перадаецца ў суд, яны пачынаюць варушыцца. Вось сёлета трое ўладальнікаў падрамантавалі хаты ды прадалі іх дачкікам.

— На знос аднаго дома выдаткоўваецца 2 млн рублёў з бюджэту. Каб зменшыць кошт работ, шчыльна працуем з базавымі гаспадаркамі, — кажа Васіль Чычка. — Кіраўнікі па дагаворы даюць будынак, які дапамагаюць разабраць дом, а бярвенні сельгаспрадпрыемствы забіраюць для ацяплення кацельняў і лазняў. Тым больш што цяпер суб'екты гаспадарання пераходзяць на выкарыстанне мясцовых відаў паліва.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

СУСЕДЗІ

ВАШЫ ЛЕПШЫЯ ВЫХАДНЫЯ

У незабыўнае падарожжа па Латвіі, Літве і Беларусі запрашае кіраўнік адміністрацыі Латгалскага рэгіёна планаванія Івета Маліна-Табуне

Трансгранічны рэгіён з пазытыўнай назвай Бэла Дэвіна, які ахоплівае Віцебскую вобласць і латвійскую Латгалію, — знаходка для романтикаў з усіх куткоў свету. Тут ёсць неабходныя інгрэденты для прыгатавання самай неверагоднай турыстычнай стравы, якая прыйдзеца па гусце нават самаму патрабавальнаму гурману падарожжаў.

Спадарыня Івета прызналася, што з дзіціства любіць Віцебск, Мёры, Браслаў. Раней ездзіла сюды з бацькамі на канікулах па абноўкі. А цяпер, як правіла, па працы, мэта якой — супрацоўніцтва органаў мясцовага самакіравання Беларусі і Латвіі.

— Наш Латгалскі рэгіён мяжуе з Віцебскай вобласцю. Тут працуюць Дзіва-Даўгава, вядомая са старажытнасці дзякуючы легендарнаму гандлёваму шляху «з варагаў у грэкі». Таму мы актыўна выкарыстоўваем такое геаграфічнае становішча. Добрыя стасункі склаліся з Віцебскім аблвыканкамам, з якім у свой час падпісалі дагавор аб супрацоўніцтве. Ужо не першы год разам удзельнічаем у трансгранічных праектах.

— Івета, можаце расказаць пра канкрэтны плён супрацоўніцтва органаў мясцовага самакіравання Беларусі і Латвіі?

— Мы актыўна развіваем турызм у Балтыйскім азёрным краі і рэгіёне Бэла Дэвіна. Адзін з апошніх вялікіх сумесных праектаў — «Бэла Дэвіна 2». З беларускага боку прымалі ўдзел органы самакіравання Віцебскай вобласці (у прыватнасці, Расоны, Верхнядзвінск, Браслаў, Полацк,

разам з Полацкам актыўна ўкараняем праект «Музейныя вароты». Праводзім семінары, плануем арганізаваць адукацыйныя пазездкі для музейных работнікаў у Аўстрыю і Італію. Набываем сучаснае абсталяванне для музеяў. Яно сёння каштуе вельмі дорага, але без гэтага ніяк, інакш мы назаўжды захраснем ва ўчарашнім дні. У Даўгаўпілсе, таксама ў межах трансгранічнага праекта, рэканструявалі крэпасць XIX стагоддзя і зрабілі там музей Марка Роткі. Гэта адзін з самых дарагіх мастакоў-імпрэсіяністаў у свеце. Пасля наведвання беларускіх Дудутак загарэліся зрабіць у Краславе музей шмакаўкі (латгалскі самагон).

Сучаснага турыста няпроста здзівіць, таму трэба разам думаць, як прыцягнуць увагу да самабытных помнікаў, унікальных калекцыяў, якія мы маем, як іх правільна падаць.

— Якія перавагі маюць прыгранічныя рэгіёны? Што трэба развіваць, на што звярнуць увагу?

— Як у Беларусі, так і Латвія багатая кулінарная спадчына. Мы павінны сабраць яе, захаваць і прадаваць турыстам. На паляшчынне кулінарнага сэрвісу ў Латгаліі і Віцебскім рэгіёнах скіраваны трансгранічны праект «Бэла кузіна». На-

шым людзям часам не хапае ведаў, таму ў межах праекта мы ладзім семінары, пазездкі па абмене вопытам работнікаў сферы харчавання. Вельмі важна не толькі ўмець гатаваць традыцыйныя стравы, але і навучыцца абслугоўваць кліентаў так, каб яны хацелі вярнуцца да вас яшчэ і яшчэ. Спецыяльна для турыстаў мы распрацавалі 6-дзённы кулінарны маршрут.

Ведаецца, да нас прыязджалі турыператары і журналісты з Санкт-Пецярбурга. Некаторыя праз тры краіны. Прапануем пачаць падарожжа з Беларусі, пасля зехаць у Літву і завяршыць тур у Латвію. Большасць маршрутаў тэматычныя, бо ва ўсіх людзей патрэбы розныя: адных цікавіць сакральныя турызм, іншых — кулінарны, кагосьці яшчэ — актыўны адпачынак... Выдалі брашуру «Твае самыя лепшыя выхадныя ў Латвію, Аўкштайці і Віцебскай вобласці», турыстычную карту «Бэла Дэвіна і Балтыйскі азёрны край», паставілі інфармацыйныя паказальнікі. Бо не сакарэ, што часам цікавая аб'екты турысты абмінаюць, таму што проста не ведаюць пра іх існаванне.

— Праект, пра які вы распавялі, невыпадак называецца Бэла Дэвіна, што ў перакладзе азначае «прыгожая Дэвіна»: і ў Літве, і ў Беларусі шмат прыгожых рэк і азёр. Насамі актыўна выкарыстоўваецца водны шлях для прыцягнення турыстаў? — Пакуль не на поўную моц, на жаль. Тым не менш мы на правільным шляху. Распрацоўваем не толькі пешаходныя, аўтамабільныя і конныя маршруты, але і водныя. Каб прывабіць больш турыстаў, трэба, вядома, паляпшаць інфраструктуру непасрэдна ля вады. У межах праекта «Бэла Дэвіна» добраўпарадкавалі 12 месцаў грамадскага адпачынку. У прыватнасці, пляжы ў Верхнядзвінску, Расонскім раёне, на возеры Сердава ў Полацкім раёне, на возеры Дрыўяці ў Браславе, на Мёрскім возеры. Зрабілі там дзіцячыя пляцоўкі, устанавілі прыбяральнікі, кабінкі-радыяляны.

— У той жа Іспаніі турысты, каб наведаць музей, гадзінамі гатовы стаяць у чарзе. Што, на ваш погляд, трэба зрабіць, каб прыцягнуць увагу да нашых музеяў? — Калі музей сумны і нецікавы, то, наўрад ці там будзе натоўпы турыстаў. Мы гэта разумеем, таму якраз цяпер

шым людзям часам не хапае ведаў, таму ў межах праекта мы ладзім семінары, пазездкі па абмене вопытам работнікаў сферы харчавання. Вельмі важна не толькі ўмець гатаваць традыцыйныя стравы, але і навучыцца абслугоўваць кліентаў так, каб яны хацелі вярнуцца да вас яшчэ і яшчэ. Спецыяльна для турыстаў мы распрацавалі 6-дзённы кулінарны маршрут.

— Столькі ўсяго зроблена — ці адчуваеце аддачу? — Сёлета турыстаў стала нашмат больш, чым, напрыклад, летась. Я выпадкова ў Краславе сустрэла добрую знаёмую, мэра суседняга горада. Пытаюся, што ты тут робіш? Я, кажа, прыехала па вашым даведніку. Столькі цікавага ў нас, акзаецца, аж но вочы разбягаюцца. За два дні нерэальна ўсё паглядзець. Зрабілі б вы, кажа, топ-5 ці 10, кагды зарыентаваць турыста, у якога мала часу: на што варта звярнуць увагу ў першую чаргу? Яе пажаданне мы ўзялі на зямку і стварылі для турыстаў такую «шпаргалку».

— З якімі перашкодамі сутыкаецеся падчас укаранення праектаў? — Укаранення праектаў практычна нерэальна, калі няма падтрымкай вопыту ці партнёраў, якія падкажуць. У нас, дзякуючы Богу, ёсць і вопыт, і надзейныя партнёры. Але кожны раз, зацвярджаючы чарговы праект, сутыкаемся з тым, што яго ўзгадненне з беларускімі бокама займае чамусьці вельмі шмат часу. За гэты час можа змяніцца эканамічная сітуацыя, цэны. Асноўнай жа перашкодай, якая ўплывае на колькасць турыстаў, на мой погляд, з'яўляецца вазега. Але гэта пытанне не наша ўзроўню. Перамовы наока адмены візавага рэжыму вядуцца, і, будзем спадзявацца, рашэнне будзе на карысць далейшага развіцця супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі.

Надзея ДРЫЛА.
Мінск — Рыга — Мінск.

АПТЫМІЗАЦЫЯ

АСПЕКТЫ АДНАГО АБ'ЯДНАННЯ

«Пенсіянерам важна, каб побач заставаліся ФАП і крама»

У выніку праведзенай рэарганізацыі тры невялікія па колькасці насельніцтва сельсаветы Драгічынскага раёна былі далучаны да іншых адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак. Як прайшоў працэс далучэння? Ці не выклікае нараканняў у насельніцтва аддаленасць сельскай улады? Як працуе адміністрацыя ўзбуйненых сельвыканкамаў? На мінулым тыдні пра гэта выпала даведацца нашаму карэспандэнту.

Гутаўскі — да Драгічынскага

— Я ўжо сёння кіламетраў сто аб'ехала з ранку, — сказала старшыня Драгічынскага сельскага Савета Таццяна ЮРАШЭВІЧ, калі мы са старшынёй райсавета Святланай БАРАТАШ завіталі сюды апоўдні. Таццяна Пятроўна патлумачыла, што шмат пытанняў узнікла якраз у вёсках былога Гутаўскага сельсавета, іх патрабавалася вырашаць на месцы.

Цяпер Драгічынскі сельсавет — самы буйны ў раёне. У 23-х яго населеных пунктах пражывае крыху больш за 5 тысяч чалавек. На тэрыторыі працуюць чатыры сельгаспрадпрыемствы. Сярод аб'ектаў, якія патрабуюць пастаяннай увагі мясцовай улады, у першую чаргу тут называюць 18 могілак, а яшчэ ажно 282 пустуючыя дамы. «Нічыяе» жыллё становіцца галаўным болем у кожным сельсаветае, — акрамя тых, што размешчаны побач з вялікімі гарадамі.

— Па-мойму, аб'яднанне прайшло ў нас спакойна, — разважае Таццяна Юрашэвіч. — Скаргаў і зваротаў на гэты конт не наступіла. Вясюлькі паставіліся з разуменнем. Сёння даведкі людзі могуць заказваць па тэлефоне, раз на тыдзень у Гутава выязджае наш спецыяліст. Калі ж чалавек названы дакументам патрабавецца тэрмінова, то знаходзім магчымасць перадаць, ды і некалькі разоў на тыдзень, я правіла, я выязджаю ў розныя населеныя пункты. Ну а маладзейшыя вясюлькі, тэя, хто мае машыны, не лічыць за цяжкасць зазіраць у сельвыканкам, калі ўзнікае нейкае пытанне.

Старшыня кажа, што Гутава і навакольных населеных пунктаў не ўяўляюць сабой «глуш», для якой характэрны дрэннае транспартнае абслугоўванне і адсутнасць сацыяльных аб'ектаў. Тут працуюць пяць магазінаў спажывацка-аперацый і адзін прыватны. У Гутава функцыянуюць аддзяленне сувязі і Дом культуры, на тэрыторыі ёсць дзве школы, дом сацыяльных паслуг, два ФАПы. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПА-ЛЮДСКУ

ЦЯПЕР — У БЯСПЕЦЫ

Клічаўскія дэпутаты дапамаглі ўкраінскім сем'ям

Першымі ўзнялі пытанне настаўнікі клічаўскай СШ № 2. Сёлета да іх у школу звярнуліся бацькі ўкраінскіх дзіцяці, якія прыехалі ў раён з Данецкай вобласці. Перад пачаткам навучальнага года педагогі наведалі сем'і і зразумелі, што без дапамогі гэтым людзям прыйдзеца вельмі цяжка. Некаторым не хапае цёплага адзення, не кажучы ўжо пра харчовыя запасы. У той жа сям'і Білаш 9 дзіцяці, 7 з якіх непаўналетнія, прычым адзін — інвалід. Іх маці родам з Клічава, але больш за 20 гадоў жыла ва Украіне. Пакуль іх прытулілі бацькі жанчыны, але пенсій, каб пракарміць такую вялікую сям'ю, не хапае.

— Калі мая жонка, якая працуе ў гэтай школе, расказала падрабязнасці, я зразумеў, як па-сапраўднаму цяжка цяпер гэтым людзям, — кажа старшыня Клічаўскага раённага Савета дэпутатаў Уладзімір КНІГА. — Апошнім часам часта чую, як гэта не заўсёды адпавядае рэчаіснасці. Камусьці з перасяленцаў сапраўды пашчасціла адначасова і працаўладкавацца, і жыллёвае пытанне вырашыцца, але ёсць і супрацьлеглыя выпадкі.

Першае, што зрабілі старшыня райсавета разам з жонкай Наталляй — сабралі пакет прадуктаў, нешта з адзення, узялі невялікую суму грошаў і завезлі шматдзетнай сям'і Білаш. А за адно патэлефанавалі ўсім знаёмым і бліжнікам, каб і яны падтрымалі людзей. Падключыліся да справы сярод першых клічаўскі саўгас «Дабраволец», прадпрыемальнік Юрый Грынок і Юрый Шлапак, якія дапамаглі бульбай і грышамі.

Але ў раёне гэта не адзіная сям'я ўкраінскіх перасяленцаў, дзе ёсць дзеці. У некаторых становішча не лепшае. Таму на адной з планіраў Уладзімір Кніга звярнуўся з прапановай сабраць грошы для падтрымкі такіх лю-

дзей. Да добрай справы далучыўся Чырвоны Крыж. Перад сесіяй райсавета ў фае райвыканкама паставілі скрыню для збору грошаў, і шмат хто не адмовіўся дапамагчы.

— Сёння ў нас навучаецца 13 дзіцяці з 4 ўкраінскіх сем'яў, у тым ліку адзін інвалід, — адзначыла дырэктар СШ № 2 Таццяна Белабародая. — Настаўнікі пабыталі ў гэтых сем'ях, даведаліся, у чым яны маюць патрэбу. Мы аб'явілі акцыю «Добрае сэрца» і сабралі адзенне і абутак. Дапа-

У сям'і Білаш Уладзімір Кніга — часты гасць.

магалі ўсе, у тым ліку школьнікі і іх бацькі. Усе, хто не адзене, хто канцылярыя прылады, хто ежу. Хапіла нават і нашым маладзёжкам, печаным сем'ям. А яшчэ мы сабралі грошы. Шматдзетнай сям'і перадалі 1,5 мільёна, астатнім, дзе выхоўваецца па 2 дзіцяці, па 500 тысяч. На гэтыя грошы людзі набылі зімовыя курткі сваім малым.

У маленкім Клічава не вельмі проста знайсці працу нават карэным жыхарам, што ж тут казаць пра перасяленцаў. Адно жанчыну з Украіны прынялі ў школу № 2. Старшыня райсавета папаклапаціў аб тым, каб працаўладкаваць яшчэ двух чалавек. З жыллем таксама цяжкасці. У асноўным украінцы жывуць у родных ці знаёмых. Але ка-

Сям'я Білаш з Харцызска знайшла другі дом у Клічава.

лі ў маленькай двухпакетавай кватэры туліцца адразу па 6–7 чалавек, гэта ненармальна. Адно сям'ю дзякуючы неабякавасці дырэктара аграгарадка-тэхнічнага каледжа Юрыя Васілеўскага, ужо часова зарэгістравалі ў інтэрнаце ўстаноў.

— Юрый Васілеўскі не даваў дарэмных абяцанняў, а проста зрабіў усё, што было ў яго сілах, — з удзячнасцю кажа пра яго Уладзімір Кніга. — Адна дзіцячынка з Украіны жыве ў вёсцы Дзмітрыўка. Там ёсць школа — цалкам беларуская. Яна мовы не ведае, таму ёй прыходзіцца дабірацца ў школу да Клічава. СШ № 2 выйшла на райвыканкам з хадаініцтвам, каб ёй аплачвалі праезд. І там не адмовілі.

А яшчэ ў гэтай школе прынялі рашэнне прадастаўляць бясплатнае харчаванне ўсім украінскім дзецям (і гэта пры тым, што такую магчымасць маюць толькі выхаванцы шматдзетных сем'яў альбо тых, хто пражывае ў сельскай мясцовасці). Наогул пра новыя вучнёўныя тут толькі станючыя водкуі.

— Яны быццам бы заўсёды тут вучыліся — адроз у тым, у чым вучыліся працэс, — заўважыла

Таццяна Белабародая. — Дзеці вельмі адказныя і дысцыплінаваныя, удзельнічаюць ва ўсіх па-зааказных мерапрыемствах, наведваюць секцыі.

Намеснік дырэктара школы Ніна Пагірская прыняла аж дзве сям'і ўкраінскіх сваякоў. Яна добра ведае, як неабходна ім дапамога, хоць заробкі ў раёне невялікія.

Шматдзетная маці з данецкага Харцызска Аляксандра Білаш, да якой мы завіталі разам са старшынёй райсавета, не хавае слёз, калі расказвае пра тое, з чым ім прыйшлося сутыкнуцца.

— Прыехалі мы 14 чэрвеня. Купіць білеты было цяжка — а мы набылі адрозу восем. Старэйшыя дачкі прыехалі паазней. 23-гадовая Даша працавала акушэркай у радзільні, а 18-гадовая Каця збіралася вучыцца ў Данецку на швачку. Спадзяваліся, што да восені неяк усё ўтрапецца. Але памыліліся... Спачатку на новым месцы было цяжка, але ў верасні мы атрымалі пасведчанне на права жыхарства. І вельмі шмат чым дапамаглі нам людзі. Адно бульбы прывезлі столькі, што на год хопіць. У трохпакетавай бацькоўскай хаце, праўда, цесна, але куды падзенешся. Галоўнае, што тут мы адчуваем сабе ў бяспецы.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара. Клічаўскі раён.

Мёры). Гэта самы вялікі па бюджэце праект праграмы трансгранічнага супрацоўніцтва «Латвія — Літва — Беларусь»! Бюджэт праекта — 1 789 387 еўра. Гэтыя грошы мы ўклалі ў інфраструктуру, закупілі неабходнае абсталяванне, добраўпарадкавалі месцы адпачынку. Для турыстаў распрацавалі пяць новых цікавых і унікальных трансгранічных маршрутаў, у тым ліку і для сямейнага адпачынку. Большасць з іх працягваюць да Беларусі. Некаторыя праз тры краіны. Прапануем пачаць падарожжа з Беларусі, пасля зехаць у Літву і завяршыць тур у Латвію. Большасць маршрутаў тэматычныя, бо ва ўсіх людзей патрэбы розныя: адных цікавіць сакральныя турызм, іншых — кулінарны, кагосьці яшчэ — актыўны адпачынак... Выдалі брашуру «Твае самыя лепшыя выхадныя ў Латвію, Аўкштайці і Віцебскай вобласці», турыстычную карту «Бэла Дэвіна і Балтыйскі азёрны край», паставілі інфармацыйныя паказальнікі. Бо не сакарэ, што часам цікавая аб'екты турысты абмінаюць, таму што проста не ведаюць пра іх існаванне.

— Праект, пра які вы распавялі, невыпадак называецца Бэла Дэвіна, што ў перакладзе азначае «прыгожая Дэвіна»: і ў Літве, і ў Беларусі шмат прыгожых рэк і азёр. Насамі актыўна выкарыстоўваецца водны шлях для прыцягнення турыстаў? — Пакуль не на поўную моц, на жаль. Тым не менш мы на правільным шляху. Распрацоўваем не толькі пешаходныя, аўтамабільныя і конныя маршруты, але і водныя. Каб прывабіць больш турыстаў, трэба, вядома, паляпшаць інфраструктуру непасрэдна ля вады. У межах праекта «Бэла Дэвіна» добраўпарадкавалі 12 месцаў грамадскага адпачынку. У прыватнасці, пляжы ў Верхнядзвінску, Расонскім раёне, на возеры Сердава ў Полацкім раёне, на возеры Дрыўяці ў Браславе, на Мёрскім возеры. Зрабілі там дзіцячыя пляцоўкі, устанавілі прыбяральнікі, кабінкі-радыяляны.

— У той жа Іспаніі турысты, каб наведаць музей, гадзінамі гатовы стаяць у чарзе. Што, на ваш погляд, трэба зрабіць, каб прыцягнуць увагу да нашых музеяў? — Калі музей сумны і нецікавы, то, наўрад ці там будзе натоўпы турыстаў. Мы гэта разумеем, таму якраз цяпер

шым людзям часам не хапае ведаў, таму ў межах праекта мы ладзім семінары, пазездкі па абмене вопытам работнікаў сферы харчавання. Вельмі важна не толькі ўмець гатаваць традыцыйныя стравы, але і навучыцца абслугоўваць кліентаў так, каб яны хацелі вярнуцца да вас яшчэ і яшчэ. Спецыяльна для турыстаў мы распрацавалі 6-дзённы кулінарны маршрут.

Ведаецца, да нас прыязджалі турыператары і журналісты з Санкт-Пецярбурга. Некаторыя праз тры краіны. Прапануем пачаць падарожжа з Беларусі, пасля зехаць у Літву і завяршыць тур у Латвію. Большасць маршрутаў тэматычныя, бо ва ўсіх людзей патрэбы розныя: адных цікавіць сакральныя турызм, іншых — кулінарны, кагосьці яшчэ — актыўны адпачынак... Выдалі брашуру «Твае самыя лепшыя выхадныя ў Латвію, Аўкштайці і Віцебскай вобласці», турыстычную карту «Бэла Дэвіна і Балтыйскі азёрны край», паставілі інфармацыйныя паказальнікі. Бо не сакарэ, што часам цікавая аб'екты

ЛІЧЫЦЬ ГРОШЫ...

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Бывае, што кіраўнікі сельсаветаў не могуць знайсці гаспадару, бо ён жыве за межамі нашай краіны.

З такімі Указ № 100 таксама дазваляе працаваць, але ж патрабуецца шмат часу на выдзёненне пераліскі. Мы самі сабе ставім заданне па зносе закінутых дамоў. Прааналізавалі, што сёлета на 1 красавіка такіх пабудов па Гомельшчыне было каля 14 тысяч. І штогод з'яўляюцца новыя. Пры гэтым трэба памятаць, што такія дамы зносяцца ў апошнюю чаргу — калі толькі няма каму прыводзіць іх у парадак. Акрамя таго, іх можна прадаць з аўкцыёну. Такім чынам, па вызначаных для сябе планах за тыдзень мы павінны канчаткова вырашаць лёс 130–150 дамоў. І пакуль вытрымліваем такія тэмпы.

— **І пры гэтым, наколькі ведаю, сельскія і лесагаспадарчыя прадпрыемствы не заўсёды імкнучыся збярэць зямлю, якая вызвалілася, і ўвесці яе ў абарот?**

— Многа залежыць ад якасці бальнасці зямлі і нагрузкі на прадпрыемства. У Буда-Кашалёўскім раёне, дзе бальнасць зямлі высокая, усё і адразу збіраецца. Але ж у вобласці ёсць сельгаспрадпрыемствы, якія маюць ад 7 да 12 тысяч га зямлі. Ім цяжка паспець усе яе адначасова апрацаваць. І тым не менш, у зямлі павінен быць сапраўдны гаспадар.

— **Але ж вы не можаце прымусяць кіраўніка сельгаспрадпрыемства збярэць зямлю ў сельсавета?**

— У кожным сельсаветае кіраўнік мясцовага сельгаспрадпрыемства — самы галоўны памочнік, менавіта праз яго працу механізм самакіравання для вырашэння рэгіянальных задач. Таму звычайна кіраўнікі сельгаспрадпрыемстваў ідуць нам на сустрэчу. Тым больш землеўпарадкавальная служба пацвердзіла эканамічны эффект ад перадачы зямлі ў карыстанне сельгаспрадпрыемстваў.

— **Нягледзячы на актыўную работу на вёсцы назіральных камісій, колькасць людзей, якія ствараюць праблемы, на жаль, не памяншаецца.**

— Такіх грамадзян старшыня сельскага Савета звычайна добра ведае і шукае розныя індывідуальныя падыходы. Кіраўнікі сельсаветаў пастаянна працуюць з асобамі, якія вывазіліся з месцаў пазабудавання волі, і іншымі сацыяльна небяспечнымі грамадзянамі. Самае галоўнае — знайсці ім працу, тады і праблем менш будзе. Знаходзяць, у тым ліку па дагаворы — людзі займаюцца добраўпарадкаваннем тэрыторый

пры сельсаветах. Практычна кожны чацьвёрты з іх працаўладкоўваецца менавіта пры дапамозе мясцовай улады.

— **Дарогі і ЖЗГ — гэта хранічныя праблемы вёскі. Якім чынам сельсаветы могуць паўплываць на сітуацыю?**

— Ёсць шэраг пытанняў, якія павінны вырашацца на месцах. У тым ліку стан дарог, якія праходзяць па сельскіх населеных пунктах. Тут самае галоўнае — рацыянальна выкарыстоўваць на працягу года сродкі, якія выдаткоўваюцца.

— **Якім чынам жыхары ў сельскай мясцовай ўдзельнічаюць у вырашэнні тэрытарыяльных праблем.**

— Адзін са спосабаў асабістага ўдзелу грамадзян у жыцці тэрыторыі — самаабсладанне. На Гомельшчыне гэтая работа вельмі актыўна праводзіцца. Прыклад паказваюць Жыткавіцкі, Мазырскі, Буда-Кашалёўскі, Ельскі, Лельчыцкі і Рэчыцкі раёны. Старшын райсаветаў лабывалі ў кожным сельгаспрадпрыемстве раёна і пераканалі кіраўнікоў асабіста паўдзельнічаць у зборы дабраахвотнага падатку, зрабіўшы ўнёскі. Важна, каб людзі бачылі, што іх кіраўніцтва паказвае прыклад у гэтай справе. А яшчэ ім важна ведаць, на што канкрэтна ідуць гэтыя сродкі. Пасля гэтага людзі і самі актыўна ўносяць дабраахвотныя падаткі.

— **Кіраўнікам сельсаветаў не нараджаюцца — іх трэба навучыць працаваць. Якім чынам вы гэта робіце?**

— Мы пастаянна запрашаем кіраўнікоў райсаветаў і сельсаветаў па пэўнай тэме ў трыя раёны, дзе ёсць напружкі. Калегі дзеліцца вопытам і ідэямі паміж сабой. Мы праводзім семінары і накіроўваем вучыцца нават у індывідуальным парадку. Лепшых стараст, старшын сельскіх Саветаў імкнёмся заахвочваць. Хаця для многіх з іх самае галоўнае, што іх паважаюць людзі. Рашэннем аб'яўляем каму мы выдзяляем грашовыя прэміі лепшым сельсаветам, — гэта да 150 млн рублёў. Некаторыя за гэты кошт значна палепшылі сваю матэрыяльна-тэхнічную базу.

— **Алег Леанідавіч, які можа прыцягнуць малы бізнес на вёску?**

— Напрыклад, у Парычах на Светлагоршчыне сёння працуе шмат прадстаўнікоў малага бізнесу. Мясцовая ўлада змагла стварыць для іх неабходныя умовы — такія, як наўнясць інфраструктуры і неабходных пабудов. Вядома, трэба больш актыўна ўдзяцца вясцоўцаў у малы бізнес, бо гэта даць магчымасць зарабіць грошы, а значыць, павысіць узровень жыцця на вёсцы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«СТАРАЯ» ПРАБЛЕМА

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Участкі ж перадаём пад будаўніцтва жылля для сваіх работнікаў. Тут ужо ёсць усе неабходныя камунікацыі, таму падчас узвядзення дома эканамічна значныя сродкі. Пры гэтым паліпшаецца і знешні выгляд вёскі: на месцы старых занябных хат з'яўляюцца дыктоўныя дамы.

Летась ужо здадзена 7 такіх дамоў у Сейлавічах, Затур'і, Юшавічах, сёлета будзеца яшчэ 6. Скупляюць і пустыячыя дамы — пад дачы: мінчане, несвіжане. Запартрабаваны яны і ў бечанцы з Украіны, якія апошнім часам з'явіліся ў раёне.

«Нічыйныя астраўкі»

— А як быць з зямлёй у неперспектыўных, аддаленых ад аграгарадцоў вёсках, дзе няма прыроднага газу, не так добра развіта інфраструктура? — пацікавілася ў свайго суседзя.

— Там, дзе ёсць магчымасць, уводзім участкі ў севазварот, калі ж няма, то вы-

дзяляем іх для развіцця ўласных падсобных гаспадарак. Ахвотных вырошчваць агародніну, бульбу дастаткова. Разам з тым не абыходзіцца і без праблем, якія не залежаць асабіста ад нас, — прызнаўся Васіль Чычко. — Справа ў тым, што цяпер людзі актыўна ўстаюць у спадчыннасць і афармляюць на сябе участкі. Іх памер, як правіла, — ад 25 да 50 сотак. Але, згодна з зямельным Кодэксам, ім адводзяць толькі 25 сотак. Астанія, калі хочаш, афармляй для выдзёння агародніцтва. А гэта дадатковыя клопаты, расходы: асобныя дакументы, рэгістрацыя. Таму людзі звычайна адмаўляюцца. Калі такія участкі знаходзяцца на ўскрайку вёскі, і можна ўвесці ў агульны севазварот гаспадаркі. Але ж у большасці гэтыя «палоскі» месцяцца пасярод населеных пунктаў і ўяўляюць дадатковыя праблемы для мясцовай улады: іх трэба рэгуляраваць абшховаць.

Васіль Рыгоравіч неаднойчы прапаноўваў, каб пры афармленні правоў на нерухомаць спадчыннікам перадавалі ўсю

зямлю па адным дакуменце. Магчыма, па рашэнні райвыканкамаў. Гэтыя астраўкі пасярэдзіне вёскаў, якія псуецца знешні выгляд, павінны мець гаспадару, тады і сельскія Саветы не будуць ламаць галаву, думаючы, што з імі рабіць.

Небяспечныя «домікі»

Апошнім часам у вёсках з'явіліся зусім непажаданыя населеннікі, якія дастаўляюць шмат клопатаў як мясцовай уладзе, так і суседзям. Справа ў тым, што раней яны жылі ў добраўпарадкаваных гарадскіх кватэрах, але вялі асацыяльны лад жыцця, пілі, лайдачылі, не пацілі за камунальныя паслугі. І трапілі ў поле зроку дзяржавы, якія прапанавалі ім «домік у вёсцы» ў абмен на кватэру.

— Яны для нас — сапраўдны галаўны боль, — раславеў Чычко. — Летась дачка перасяліла з Мінска да нас бацьку — праз два тыдні ён спаліў дом. Так і стаяць рэшткі. І што з імі рабіць — невядома, бо

«Кіраўнікі па дагаворы даюць людзей, якія дапамагаюць зрабараць дом, а бярвенні сельгаспрадпрыемствы збіраюць для ацяплення кацельняў і лазняў.»

гаспадыня не хоча гэтым займацца, хоць дом аформлены на яе. Такая ж сітуацыя і ў Навасёлках, Юшавічах — куралі «перасяленцы» ды спалілі жытло. Выселіць такіх — не выселіш: усё аформлена па законе. Разам з тым за парадкам яны не сочаць, пустазелле ды траву не абшховаюць, не рэагуюць ні на падлісанні, ні на папярэджанні, бо заплаціць усё роўна няма чым — нідзе не працуюць і не збіраюцца ўладкоўвацца.

Сярод уладальнікаў будынкаў ёсць і замежныя грамадзяне — як правіялы, расіяне. А вось у Андрэах, напрыклад, купіў дом лівец, прадур'яго свайму суседзю, а таго дэпартавалі з Беларусі. Ёсць і грамадзянін Чачні, які набыў нерухомаць гадоў 15 таму. Да гэтага часу будынак пустуе. Словам, праблем хапае, але яны паступова вырашаюцца. «Праз год-другі, мяркую, пустыячыя і старых дамоў у нас не застанецца», — запэўніў Васіль Чычко.

САБЕ І ІНШЫМ

На Віцебшчыне толькі ў некалькіх сельсаветах дзейнічаюць камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы па аказанні паслуг насельніцтву. У Лепельскім раёне першай «ластаўкай» яшчэ ў 1990-х стаў КУП пры Каманскім сельвыканкаме. А ў Лёзненскім раёне аналагічныя прадпрыемствы запрацавала сёлета. Знакавыя «100 дзён» ужо мінулі. Гэта і стала нагодай, каб пацікавіцца «плюсамі» і «мінусамі» новай структуры.

— Стварэнню КУП «Канашкава» паспрыяў дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Пякоў Андрэевіч часта бывае ў нашым раёне, — пры яго дапамозе Белагарапабанк даў нам 300 мільянаў рублёў. І не ў крэдыт, а ў якасці мецэнацкай дапамогі. Купілі на гэтыя грошы трактар з навіясным абсталяваннем, у тым ліку касілкай, прычэп. Безумоўна, аб такой

падтрымцы мараць многія, а пашанцавала нам. Каб людзі даведзліся пра КУП, мы размясцілі адпаведнае паведамленне ў раённай газеце, праінфармавалі старэйшын вёскаў... Ды і сама па некалькі разоў на месяц стараюся бываць у кожнай вёсцы, з людзьмі сустрэчаюся, — расказвае старшыня Лёзненскага сельскага Савета Святлана Пукіца.

Узначальвае КУП яе муж Сяргей Пукіца, але гэта ніяк

не перашкаджае справе. Дарчы, у Святланы Уладзіміраўны і Сяргея Васільевіча ёсць уласны досвед працы на зямлі. Да таго, як Святлана Пукіца стала старшынёй, сямя мела фермерскую гаспадарку, а іх бульба расходзілася, як гарачы піражкі. Між іншым, Святлана Уладзіміраўна сама можа працаваць на трактары. Па адукацыі яна агразнам (вучылася ў сельгасакадеміі тэхнікуме), цяпер рыхтуецца да абароны дыплама ў Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі — па той жа спецыяльнасці.

— Наша прадпрыемства — КУП «Канашкава» — пачало дзейнічаць у ліпені, якраз у Дзень Незалежнасці аказалі першую паслугу, бо быў час касіць. Раней людзям дапамогі ў гэтым аказвалі гаспадаркі, яны ж і гаралі таксама. Але, вядома, кіраўнікі ў першую чаргу накіроўвалі тэхніку на дзяржаўныя палі. Людзі або чакалі тыдня

мі, пакуль да іх даедуць, або наймалі прыватнікаў, — расказвае Сяргей Пукіца, дырэктар «Канашкава».

Паводле яго слоў, расцэнкі ў КУПе самыя танныя. Напрыклад, тая ж каска: усяго 5 тысяч рублёў за «сотку» беруць. А за перавозку сена, дроў, брыкету і іншага — крыху больш за 13 тысяч рублёў. Калі параўнаць расцэнкі з аналагічнымі ад «прыватнікаў», у КУП яны меншыя, а па многіх пазіцыях і на чвэрць. Зразумела, гэты фактар не спрыяе вялікім прыбыткам.

— Але ж у першую чаргу КУП ствараўся дзеля асацыяльнай падтрымкі тых, хто працуе ў вёсках. Ды і дачніка паслугі аказваюць. Усяго на тэрыторыі 6 сельсаветаў раёна працуе каля 9 тысяч чалавек, плюс дачнікі, — падлічвае Святлана Пукіца.

Паводле яе слоў, вельмі рэнтабельна збіраць малака.

АДЗІНЫ НА РАЁН, АБО КУП ЯК «АГРАРНАЯ ХУТКАЯ» ДЛЯ ВЯСКОЎЦАЎ

«аграарнай хуткай дапамогай». У суседніх раёнах вясцоўцы звычайна чакаюць дапамогі ад гаспадарак. А «Канашкава» сама можа гаспадаркам дапамагаць. У прыватнасці, у час, калі насельніцтву не патрэбныя паслугі, звязаныя з эксплуатацыяй трактара. А дробнікі і камунальнікі могуць разлічваць на ўдзел «аграарнай хуткай» у расчысціцы дарог ад снегу.

Вясцоўцы маюць рацыю, калі патрабуюць своечасовай дапамогі для апрацоўкі прыватнай зямлі і г.д. Менавіта «аграарнай хуткай» згодна задавоўчыя такія поспы. Другая справа, ці зацікаўлены сельвыканкамы займацца арганізацыяй такой працы? У Лёзненскім раёне першыя напрацоўкі атрымаліся даволі ўдалымі. Ці захоўчыць іныя перацяць гэты вопыт?..

Аляксандр ПУКІЦА. Лёзненскі раён — Віцебск.

«аграарнай хуткай дапамогай». У суседніх раёнах вясцоўцы звычайна чакаюць дапамогі ад гаспадарак. А «Канашкава» сама можа гаспадаркам дапамагаць. У прыватнасці, у час, калі насельніцтву не патрэбныя паслугі, звязаныя з эксплуатацыяй трактара. А дробнікі і камунальнікі могуць разлічваць на ўдзел «аграарнай хуткай» у расчысціцы дарог ад снегу.

Вясцоўцы маюць рацыю, калі патрабуюць своечасовай дапамогі для апрацоўкі прыватнай зямлі і г.д. Менавіта «аграарнай хуткай» згодна задавоўчыя такія поспы. Другая справа, ці зацікаўлены сельвыканкамы займацца арганізацыяй такой працы? У Лёзненскім раёне першыя напрацоўкі атрымаліся даволі ўдалымі. Ці захоўчыць іныя перацяць гэты вопыт?..

Аляксандр ПУКІЦА. Лёзненскі раён — Віцебск.

АСПЕКТЫ АДНАГО АБ'ЯДНАННЯ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Пустуючыя дамоў і далучэнныя вёскаў шмат, але намясцілася і тэндэнцыя хаця б частковага вырашэння гэтага пытання. У драгічынскіх гаспадароў апошнім часам узнікла «мода» на развядзёныя маліны, некаторыя ўзяліся і за вырошчванне клубніц. Кажуць, што гэта выгада, асабліва для тых, хто прывыкнуў збыць сваю прадукцыю расійскім пакупнікам. Таму шэраг сем'яў ужо нядрэнна зарабляюць на ягадах. А ўзяць

жываюць адзінока. Гэтыя людзі заўсёды былі асаблівым клопам сельскай улады. І ім, несумненна, можна было б надаць яшчэ больш увагі, калі б не «спецыфічны кантынгент», які патрабуе увагі ледзь не штотдзённай. Гаворка ідзе пра нядбайныя сем'і, дзе бацькі выпіваюць, а дзеці знаходзяцца ў сацыяльна-небяспечным становішчы. З імі вядзецца работа разам з міліцыяй, органамі апекі, іншымі службамі. Не так даўно праходзіў у адной з вёсак выязны суд. Шатдзятую маці асудзілі... за паўторнае ваджэнне аўтамабіля ў стане алкагольнага ап'янення. У выніку машыну канфіскавалі, прызначылі вялікі штраф. На суд сабралася нямаля людзей, і многія ёй казалі з дакорам: «Цябе ж папярэдзвалі!» Так, папярэдзвалі, але высноў яна не зрабіла. Вельмі спадзяюцца ў сельвыканкаме, што гэтая маці перагледзіць паводзіны зараз, каб потым не давяслося прымаць яшчэ больш жорсткія меры.

Нават такая спецыфічная, як папярэвая. Галоўчыцы сельсавет, атрымліваецца, «разарвалі» на дзве часткі: некалькі вёскаў, як ужо сказана, перайшлі да Закозелья, другую частку далучылі да Антопальскага сельсавета па тэрытарыяльных меркаваннях: тым вёскам бліжэй да Антопаля. Адрозны з'явілася блытаніна з дакументамі, з камп'ютарнымі праграмамі, якія перадавалі з былога выканкама. Але за месяц-другі ўсё наладзілася, цяпер пытаньняў не ўзнікае.

— Работу ў новых умовах я пачаў з таго, — расказвае Сцяпан Ваўжынін, — што правёў сходы па ўсіх пяці далучаных вёсках. На сходы прыйшлі ў асноўным пенсіянеры. Падчас гутарак з імі стала зразумела, што гэтым людзям найбольш важна, каб у іх населеных пунктах працавалі ФАПы і крамы. Усе гандлёвыя пункты засталіся. Дзве крамы адкрыты цэлы дзень, у трох прадаўцы працуюць на паўстаўкі, і людзей гэта задавальняе. У адных вёсках крамы адкрыты да абеду, у іншых — пасля абеду. Часу хапае, каб усе ахвотныя маглі купіць прадукты. На ФАПе стары чалавек заўсёды можа памерцаць ціск, купіць лекі, атрымаць пароду. Раз на тыдзень на фельчарска-акушэрскіх пунк-

цеі займаецца яны не паспелі. На пытанне, ці не цяжка ёй дабрацца ў цэнтр сельсавета, пенсіянерка адказала: «А хіба ж гэта даль? Раней не на такіх адлегласці хадзілі!».

— Але паступова прывыклі, асаблівых праблем не ўзнікла, — гаворыць стараста. — У вёсцы працуюць садок, сюды аўтобусам падвозяць дзядей з іншых вёскаў. З выхавальнікам, які суправаджае дзядей, можна перадаваць даведку ці іншы тэрміновы дакумент. Раз на тыдзень прыязджае спецыяліст з сельвыканкама, людзі ведаюць гадзіны прыёму, прыходзяць з любымі пытаннямі.

Як надзвычай стаючы момант Валяціна Жыгар адзначыла, што іх новы старшыня вельмі заклопачаны парадкам. Ужо за гэта лета тыя ж могілкі сталі больш дагледжанымі, там прыбралі лішнюю расліннасць. Цяпер стараста вядзе тлумачальную работу, каб вясцоўцы сабралі частку грошай на агароджу вакол могілак, а астатнюю суму выдзеліць сельвыканкам.

Па дарозе з Закозелья ў Корсунь мы падвезлі 85-гадовую Марыю Емяльянаўну Ярмаччык. Аказалася, бабуля з ранку дабралася спадарожным машынам са сваёй вёскай ў Закозель, папрывіла магільны родзічаў, і да абеду такім жа чынам збралася вярнуцца дадому. Марыя Емяльянаўна — адзінокая чалавек. Свайго мужа яна страціла яшчэ падчас вайны, дзя-

цей займаецца яны не паспелі. На пытанне, ці не цяжка ёй дабрацца ў цэнтр сельсавета, пенсіянерка адказала: «А хіба ж гэта даль? Раней не на такіх адлегласці хадзілі!».

— Але паступова прывыклі, асаблівых праблем не ўзнікла, — гаворыць стараста. — У вёсцы працуюць садок, сюды аўтобусам падвозяць дзядей з іншых вёскаў. З выхавальнікам, які суправаджае дзядей, можна перадаваць даведку ці іншы тэрміновы дакумент. Раз на тыдзень прыязджае спецыяліст з сельвыканкама, людзі ведаюць гадзіны прыёму, прыходзяць з любымі пытаннямі.

Як надзвычай стаючы момант Валяціна Жыгар адзначыла, што іх новы старшыня вельмі заклопачаны парадкам. Ужо за гэта лета тыя ж могілкі сталі больш дагледжанымі, там прыбралі лішнюю расліннасць. Цяпер стараста вядзе тлумачальную работу, каб вясцоўцы сабралі частку грошай на агароджу вакол могілак, а астатнюю суму выдзеліць сельвыканкам.

Па дарозе з Закозелья ў Корсунь мы падвезлі 85-гадовую Марыю Емяльянаўну Ярмаччык. Аказалася, бабуля з ранку дабралася спадарожным машынам са сваёй вёскай ў Закозель, папрывіла магільны родзічаў, і да абеду такім жа чынам збралася вярнуцца дадому. Марыя Емяльянаўна — адзінокая чалавек. Свайго мужа яна страціла яшчэ падчас вайны, дзя-

ПРЫВАТНАЕ І АГУЛЬНАЕ МАЛЫ, АЛЕ НЕ МАЛЕНЬКІ...

Бізнес на Ашмяншчыне падтрымліваецца мясцовай уладай

З кожным годам у Ашмянскім раёне рэгіструецца ўсё больш суб'ектаў малага і сярэдняга прадпрыемства, у сферы прыватнасці, у сферы гандлю, паслуг і вытворчасці прамысловай прадукцыі. У 2012 годзе распалілі сваю дзейнасць 19 камерцыйных арганізацый, летась — ужо 34. Увогуле на пачатак гэтага года ў раёне было зарэгістравана 210 мальных прадпрыемстваў і 543 індывідуальныя прадпрыемствы.

«Навічкі», якія толькі-толькі пачынаюць свой бізнес на Ашмяншчыне, ужо ведаюць: усе канструктыўныя дзелавыя прапановы, у тым ліку і замежныя інвестары, будуць падтрыманы мясцовай уладай. У гэтым пераканаліся, напрыклад, заснавальнікі замежнага прадпрыемства з абмежаванай адказнасцю «Унісон груп», наладзіўшы кандытарскую вытворчасць у аграгарадку Кракоўка.

Пачыналі армянскія інвестары з выпуску саломкі, потым запустілі лінію па выпуску розных відаў сушак — не толькі традыцыйных, але і ванільных, з макаў, з кунжутам. Але і на гэтым не спыняюцца: ужо закуплены абсталяванне па вытворчасці пясочнага пячэння, міні-кексаў і круасанаў. Больш за 50 рублёвых месцаў для мясцовых жыхароў было створана на прадпрыемстве, а з уводам гэтай лініі яны дапоўняць цэны. Плюс, зразумела, падаткі ў бюджэт. Выгада і ў тым, што падчас вытворчасці выкарыстоўваецца менавіта мясцовае сыравіна — ашмянскія дробжцы, лідская мука, а таксама нашы маргарын, цукар, соль, упакоўкачыя матэрыялы...

На фота: старшыня Драгічынскага сельскага Савета Таццяна ЮРАШЭВІЧ; стараста вёскі Корсунь Валяціна ЖЫГАР са старшынёй Закозельскага сельскага Савета Сцяпанам ВАЎЖЫНСКІМ.

ПРЫВАТНАЕ І АГУЛЬНАЕ МАЛЫ, АЛЕ НЕ МАЛЕНЬКІ...

Бізнес на Ашмяншчыне падтрымліваецца мясцовай уладай

Прычым атрыманая прадукцыя запатрабавана не толькі ў нас — яна мае някелькі экспертных перспектывы на рынках Расіі і іншых краін. Прафесіяналізм інвестараў і вытворцаў, якія здолелі знайсці выгадную «нішу», падмацоўваецца падтрымкай з боку мясцовай улады. Усе пытанні, што ад яе залежаць, вырашаюцца грамадна і без валакіты, застаюцца адзін з заснавальнікаў ЗТАА «Унісон груп» Вардан АМІР'ЯН.

Дарчы, сёлета жаданне працаваць на Ашмяншчыне праявілі і літоўскія інвестары, які збіраецца займацца вытворчасцю пакавага абуцку. І яму таксама будзе аказана падтрымка. Паводле інфармацыі намесніка старшыні Ашмянскага райвыканкама Галіны ЛЮТКОУСКАЙ, цяпер вырашаецца пытанне аб размяшчэнні новай вытворчасці ў адным з будынкаў дзяржаўнай уласнасці. Пакуль ён выкарыстоўваецца неэфэктыўна, але можа атрымаць «другое жыццё».

Барыс ПРАКОПЧЫК.

У тэму **Васямнаццаці індывідуальным прадпрыемствам, зарэгістраваным у Ашмянскім раёне, якія займаюцца вытворчасцю тавараў і аказаннем паслуг, прадастаўлена льгота ў выглядзе панжальнага каэфіцыента ў памеры 0,5 да стаўкі адзінага падатку.**

Канструктыўнаму дыялогу дзяржаўных органаў з прадстаўніцамі бізнесу садзейнічае Савет па развіцці прадпрыемстваў пры Ашмянскім раённым выканаўчым камітэце. Акрамя таго, на базе мясцовага аграарна-эканамічнага каледжа створаны Цэнтр падтрымкі прадпрыемстваў. Ён аказвае суб'ектам малага і сярэдняга прадпрыемства кансультацыйныя паслугі ў атрыманні крэдыту, дзяржаўнай фінансавай падтрымкі, забяспячэнні доступу да матэрыяльных рэсурсаў.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыя выдавецкага ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**

Адказная за выпуск **КАРПЕНКА Н.У.**

Грамадскі савет: **ГЕРАСІМОВІЧ С.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саветае Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

Ведай нашых!

Момент ісціны для вадзіцеля

Гродзенскі дальнабойшчык

абараніў груз ад трох рабаўнікоў у Англіі

Беларусія асацыяцыя міжнародных аўтамабільных перавозчыкаў вылучыла кіроўцу ТАА «Сейфтрак» Дзмітрыя Махначна на атрыманне спецыяльнай прэміі. Яна ўрачавае Міжнародным саюзам аўтамабільнага транспарту за гераізм пры выкананні сваіх прафесійных абавязкаў.

Фота Сцяпана ГАРЫНЦА

Дзмітрый Махнач працуе на міжнародных перавозках ужо 16 гадоў. Спачатку, кража, найперш прываблівала рамантажыка — паглядзець свет, славу тасці краін, дзе бываеш за рулём фуры. Час на нейкія экскурсіі, канешне, рэдка калі ёсць, але пэўныя ўражаныя ўсё ж застаюцца. Тым не менш гэта ўсё ж не галоўнае. На першым месцы — праца кіроўцы па транспарціроўцы грузаў у месца прызначэння. Хаця, зноў жа, і гэтыя абавязкі, калі ты сапраўды прафесіянал, дазваляюць стаць удзельнікам незвычайных, нават гістарычных падзей. У паслужным «спісе» Дзмітрыя — дастаўка ў Лондан помніка Юрыю Гагарыну, які цяпер знаходзіцца каля вядомага абсерваторыі ў Грынвічы. Акрамя таго, менавіта яму было даручана прывезці груз ферверкы з Германіі для цырымоніі ўрачыстага адкрыцця Алімпіяды ў Сочы.

І вось яшчэ адзін «момент ісціны» для кіроўцы з Гродна. На гэты раз — у процістаянні з рабаўнікамі. Гэта здарылася падчас рэйса ў Англію, куды Дзмітрый Махнач вёз аўтамабіль. Спыніўся пераначаваць на паркінгу прыкладна за 40 кіламетраў ад Лондана. Але прагнуўся, заўважыўшы хістанне аўтамабіля. Пэўна, гэта таксама прафесійнае чучэ нават падчас адлыву. Кіроўца глянуў у люстэрка: тэнт разрэзаны. Выйшаў з кабіны, а каля машыны...

Непадалёк стаў мікрааўтобус, куды адзін са злачынцаў ужо цягаў каробкі з аўтамабіля. Другі, таксама малады чарнаскуры хлопец, нават расклаваў адну з іх і разглядаў пару тудылі. Быццам ужо збіраўся іх прымераць. А трэці ўдзельнік банды быў за рулём «буса». Усе ны, напэўна, не чакалі адпору з боку кіроўцы, бо ёсць інструкцыі, паводле якіх ён у вядомым выпадку павінен заставацца ў кабіне і чакаць дапамогі. Але Дзмітрый свой груз аддаваў рабаўнікам не збіраўся. Спачатку адштурхнуў аднаго, потым, калі завёўся «бус», кінуўся туды. У салоне заваялася бойка, пераможцаў у якой аказаўся беларус. Прычым яму ўдалося выскачыць з «буса», прыхапіўшы ключы. Пасля чаго Дзмітрый пабег на аўтазаправачную станцыю, што была непадалёк ад паркінга. Аператар АЗС выклікаў паліцыю. Груз, перавозка якога была даручана Дзмітрыю Махначу, рабаўнікам не дастаўся.

Барыс ПРАКОПЧЫК

Сітуацыя

ЯК ГУКНЕШ, ТАК І АДГУКНЕЦА

Усе мы розныя, і ў кожнага свае жыццёвыя рэаліі, праблемы і прыярытэты. Пры гэтым ёсць пытанні, якія хацелася б лічыць прапіснымі ісцінамі, асабліва калі справа тычыцца сферы абслугоўвання. Здавалася б, норма — паважаць сваіх кліентаў, выконваць тое, што ім абяцаеш. Але, на жаль, так бывае не заўсёды. Вось «малюнак з натуры» на Гродзеншчыне.

Другі дзень вяселля жаніх з нявестай і сябры вырашылі адсвяткаваць у аграсядзібе. Зразумела, пра ўмовы і цану паслугі дамаўляліся загадзя. Праўда, без афіцыйна заключанага дагавора. Вось тут і здарылася неспадзяванка: у апошні момант, літаральна перад самым прыездам гасцей, гаспадар сядзібы раптам заявіў, што сума аплаты павялічваецца. Прычым даволі істотна. На якой падставе? Рэакцыя на гэтае пытанне была даволі цынічнай. Гаспадар сядзібы спакойна, нават з усмешкай на твары сказаў: а куды вам дзявацца? Есць іншыя варыянты? І сапраўды, абставіны былі такія, што шукаць іншае месца часу ў моладзі не заставалася. Прыехалі, зладзілі вечаарыну, заплалі і развіталіся. Каб больш туды ніколі не вярнуцца. Аднак з чым застаўся чалавек, які вырашыў вольным чынам палепшыць сваё матэрыяльнае становішча?

Так, на гэтых канкрэтных кліентаў яму ўдалося «наварыць» больш, чым планаваў спачатку. Але ў перспектыве? Тут сітуацыя для гаспадара сядзібы, калі ён разлічвае на доўгатэрміновы бізнес, будзе, верагодна, даволі праблематычнай. Хаця б таму, што ў кожнага з прыкладна трыццаці гаў гасцей ёсць сябры і знаёмыя. А значыць, хутчэй за ўсё, і ў іх будзе пэўная інфармацыя для роздуму пры выбары ў далейшым месца адлывання. Больш за тое, сёння людзі, і асабліва маладыя, актыўна дэляцца сваімі ацэнкамі па розных пытаннях праз сацыяльныя сеткі ў інтэрнэце, які станючымі, так і адмоўнымі. Такая рэклама (а ў гэтым выпадку — антырэклама) можа выйсці далёка за межы канкрэтнага рэгіёна і даволі істотна адбіцца на іміджы таго ці іншага суб'екта сферы паслуг. І, адпаведна, паўплываць на паспяховае гэтага бізнесу. Паводле вядомай прымаўкі, як гукнеш, так і адгукнецца. Бадай, лепш за кантрольныя органы гэта «адыфільтраваную» розніцу «чвіль», пакінуўшы тых, хто сапраўды даражыць сваёй рэпутацыяй.

Што ж тычыцца юрыдычнага аспекту, то, безумоўна, кліентам трэба настойваць на заключэнні дагавора з пералікам усіх паслуг і пазначэннем іх кошту. Каб у выпадку, калі гэтыя ўмовы парушаны, дабівацца іх выканання.

Барыс ПРАКОПЧЫК

МУЗЕЙ АДНАГО ДОМА

Дом-музей размешчаны ў вёсцы Рудня Свіслацкага раёна Гродзенскай вобласці, паведаміў уладальнік і кіраўнік праекта па стварэнні музея Міхаіл Гуськоў. Паводле задумы стваральнікаў, турысты, якія наведваюць сядзібу, змогуць адчуць, як на працягу некалькіх пакаленняў змянялася жыццё сельскіх жыхароў Белавежы.

У музеі знаходзіцца больш за 250 матэрыяльных сведчанняў, якія ілюструюць будні насельніцтва: абразы, карціны пачатку мінулага стагоддзя, дакументы і грошы розных эпох, прадметы побыту, прылады працы, адзенне, цацкі. Многія прадметы для музея сабраны жыхарамі Свіслацкага раёна.

«Мы аднавілі ў доме вырабленае на старадаўняй тэхналогіі рускую печ, якая ў свай час выкарыстоўвалася як для абгарэў, так і для гатавання ежы, адлывання, сушкі грыбоў і ягад, нават асвятлення. У музеі ёсць калупорт, газавая лімба, вырабы ручнай работы (палавікі, пакрывалы, вышыўка, якім на сто гадоў)», — расказаў Міхаіл Гуськоў.

Сярод найбольш каштоўных экспанатаў — калекцыя копіяў гравюр вядомага дарэвалюцыйнага аўтара і ілюстратара выданай пра прыроду і побыт Белавежскай пушчы Антона Камінскага, а таксама партрэты знакамітых людзей, якія пабывалі ў Рудні.

Канстанцін ЛЮТКЕВІЧ.

МЫ СЯБЕ ПАКАЖАМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Распрацоўшчыкі праекта беларускага павільёна імкунца гарманічна злучыць у ім элементы, якія будуць дэманстраваць сувязь традыцый і інвацыяў, накіравана насць нашай краіны на будучае, імкненне зберагчы ўнікальную прыродную і культурную спадчыну.

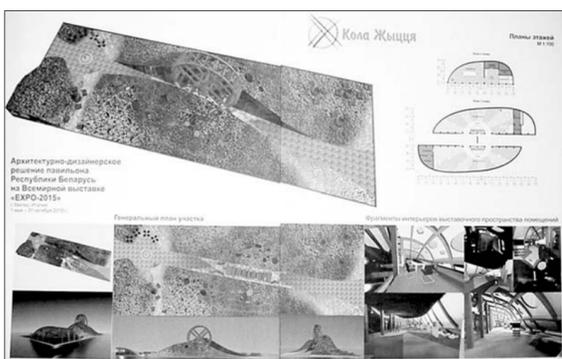
— Чым Беларусь здзіўіць наведвальнікаў выставкі? — Асабліва «ЭКСПА-2015» з'яўляецца тое, што італьянскія арганізатары не імкунца да стварэння запамінальнай, але «мёртвай» спадчыны. Міланская «ЭКСПА» не пакіне пасля сябе архітэктурных помнікаў, якія можна будзе параўнаць, напрыклад, з Эйфелевай вежай.

Мэта — стварэнне «жывой», нематэрыяльнай спадчыны, якая будзе ўвасоблена ў канцэнтраты творчай і інтэлектуальнай энергіі ўдзельнікаў і наведвальнікаў выставкі, накіраванай на вырашэнне глабальных праблем сучаснасці ў галінах харчавання і сельскай гаспадаркі. Адпаведна, беларуская экспазіцыя будзе будавацца не столькі на дэманстрацыі архітэктуры павільёна і традыцыйных экспанатаў, колькі на выкарыстанні сучасных тэхналогій для таго, каб абудзіць цікавасць і сімпатыі наведвальнікаў выставкі да нашай краіны.

Галоўнай мэтай беларускай экспазіцыі будзе стварэнне цэласнага вобразу Рэспублікі Беларусь як краіны, якая спалучае ў сабе значны эканамічны патэнцыял буйнога вытворцы і экспарцёра прадуктаў харчавання з адказным стаўленнем і гатоўнасцю да канструктыўнага супрацоўніцтва з міжнароднымі партнёрамі па вырашэнні найбольш значных праблем сучаснасці.

— Мінутым разам павільён нашай краіны карыстаўся велімі влкім палытам. Ці прагназуецца падобнае на гэтай выставцы? — У «ЭКСПА-2015» удзельнічаюць 144 краіны. Упэўнены, што кожная з іх спадзяецца прыцягнуць да сваёй экспазіцыі інтарэс найбольшай колькасці наведвальнікаў. Будаўніцтва Беларускага асобнага павільёна з'яўляецца адным з фактараў, які будзе спрыяць дасягненню гэтай мэты.

— Як фінансавыя рэсурсы выдаткаваны на арганізацыю прадстаўлення Беларусі? — Удзел Беларусі ў «ЭКСПА-2015» будзе фінансавана як з бюджэтных, так і з пазабюджэтных крыніц.

— Якую практычную выгаду атрымае краіна ад удзелу ў светсвай выставцы? — У адрозненне ад спецыялізаваных галіновых выставаў і кірмашоў, метагоднасць удзелу ў светсвай выставцы «ЭКСПА» вымяраецца не толькі і не столькі ў практычнай выгадзе. Выстаўка «ЭКСПА» ўваходзіць у шэраг найбольш масавых і рэзанансных мерапрыемстваў у свеце.

На сёння арганізатары «ЭКСПА-2015» заўважылі аб продажы больш за 8 мільянаў квіткаў. Агульная колькасць наведвальнікаў, паводле папярэдніх ацэнак, перавысіць 20 мільянаў чалавек.

Сапраўды, глабальны маштаб такога мерапрыемства, які Сусветная выстаўка «ЭКСПА», забяспечвае яго ўдзельнікам, у тым ліку Беларусі, унікальным магчымасці для ўмацавання станоўчага міжнароднага іміджу, прыцягнення ўвагі турыстаў, гандлёвых партнёраў і інвестараў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

А не шкодзь!

«Фрэгат» у даход дзяржавы

Суд Уздзенскага раёна прызначыў штраф у памеры 45 мільянаў рублёў мінчаніну, які ў перыяд веснавой забароны рыбачыў пры дапамозе сеткі на тэрыторыі Уздзенскага лясгаса.

Мужчына сваю віну адмаўляў, на кожным судовым пасяджэнні прыдумваў усё новыя хітрыкі. Следствыя эксперыменты даводзіліся праводзіць тут жа ў зале суда. Дома ў парашальніка знайшлі яшчэ 46 сетак і шмат сушанай рыбы. Адыграў сваю ролю і той факт, што грамадзянін прыцягваўся да крымінальнай адказнасці за незаконнае палыванне.

Суд Лёзненскага раёна за незаконнае рыбалоўства сеткамі на возеры Зяленскае калі вёска Бабінічы прызначыў грамадзяніну Расіі штраф у памеры 12 мільянаў рублёў. Лодка «Фрэгат» з маторам канфіскавана як сродак здзяйснення злачынства.

Да трох гадоў пазбаўлення волі — такі прыгавор двума браканьерам вынес суд Свєтлагорскага раёна. Незаконнай рыбалкай пры дапамозе сетак парашальнікі нашкодзілі прыродзе на 15,6 мільяна рублёў. А суд Браслаўскага раёна «адмеру» паўтара года пазбаўлення волі з адтэрміновай жыхару вёскі Опса. Той браканьеры падчас нерахоты. Пакольні шкоду ў добраахвотным парадку абнавічаць, якія пакрываць не спяшаюся, суд паставіў прымусова спагнаць з парашальніка больш за 24 мільяны рублёў у даход дзяржавы.

Сяргей РОСАЛБКА

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» извещает о проведении 26 ноября 2014 г. аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды имущества, в рамках 161-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машин-мест, их частей, находящихся в республиканской собственности

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв.м)	Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.)	Целевое использование имущества	Сумма задатка (руб.)	Характеристика имущества
Арендодатель – ГУ «Главное управление по обслуживанию дипломатического корпуса и официальных делегаций «Дипсервис», тел.: +375(17) 210 12 31, +375(17)283 28 76							
90	ул. Володарского, 6 (литер А4/к В4/к)	96,7	3,0 (145,05 БАВ)	2 465 850	Административное использование (офис) или склад.	246 500	Подвальные помещения №№1-12. (7*)
Арендодатель – Республиканское унитарное предприятие «Комплекс по оказанию услуг имени П.М. Машерова» тел.: +375(17)219 48 21, +375(17)222 43 41							
91	ул. Ольшевского, 1/4-1	15,9	1,35 БАВ (137700) 3,0	405 450	Торговое место	40 500	Часть изолированного помещения № 255.Г (7*)
92		15,11		385 305		38 500	Часть изолированного помещения № 14 (7*)
93		10,78		274 890		27 400	Часть изолированного помещения № 18 (7*)
94		12,0		306 000		30 600	Часть изолированного помещения № 26 (7*)
95		15,75		401 625		40 100	Часть изолированного помещения № 27 (7*)
96		22,91		584 205		58 400	Часть изолированного помещения № 31 (7*)
97		12,25		312 375		31 200	Часть изолированного помещения № 46 (7*)
98		12,5		318 750		31 800	Часть изолированного помещения № 101 (7*)
99		12,7		323 850		32 300	Часть изолированного помещения № 103 (7*)
100		12,3		313 650		31 300	Часть изолированного помещения № 104 (7*)
101		12,6		321 300		32 100	Часть изолированного помещения № 105 (7*)
102		12,6		321 300		32 100	Часть изолированного помещения № 107 (7*)
103		12,2		311 100		31 100	Часть изолированного помещения № 108 (7*)
104	ул. Немега, 42	12,3	0,5 БАВ (51000), 1,0	313 650	Машинно-место	31 300	Часть изолированного помещения № 109 (7*)
105		12,3		311 100		31 100	Часть изолированного помещения № 110 (7*)
106		12,1		308 550		30 800	Часть изолированного помещения № 111 (7*)
107		12,8		326 400		32 600	Часть изолированного помещения № 113 (7*)
108		12,5		318 750		31 800	Часть изолированного помещения № 114 (7*)
109		12,6		321 300		32 100	Часть изолированного помещения № 115 (7*)
110		5,9		150 450		15 000	Часть изолированного помещения № 116 (7*)
111		8,9		226 950		22 600	Часть изолированного помещения № 117 (7*)
112		14,9		379 950		37 900	Часть изолированного помещения № 118 (7*)
113		22,2		566 100		56 600	Часть изолированного помещения № 119 (7*)
114		12,5		318 750		31 800	Часть изолированного помещения № 120 (7*)
115		12,3		313 650		31 300	Часть изолированного помещения № 124 (7*)
116		12,8		326 400		32 600	Часть изолированного помещения № 125 (7*)
117		15,3		390 150		39 000	Часть изолированного помещения № 126 (7*)
118		13,0		321 500		33 100	Часть изолированного помещения № 130 (7*)
119		12,7		335 850		32 300	Часть изолированного помещения № 131 (7*)
120		11,7		298 350		29 800	Часть изолированного помещения № 132 (7*)
121		12,6		321 300		32 100	Часть изолированного помещения № 133 (7*)
122	ул. Немега, 42	12,7	0,5 БАВ (51000), 1,0	323 850	Машинно-место	32 300	Часть изолированного помещения № 134 (7*)
123		12,7		323 850		32 300	Часть изолированного помещения № 135 (7*)
124		12,8		326 400		32 600	Часть изолированного помещения № 136 (7*)
125		12,8		326 400		32 600	Часть изолированного помещения № 137 (7*)
126		12,9		328 950		32 800	Часть изолированного помещения № 138 (7*)

7* – Договор аренды заключается сроком на 3 года.

БАВ – базовая арендная величина (с 01.04.2014 составляет 102 000 рублей).

Договор аренды по предметам аукциона №№ 90-126 заключается сроком на 3 года.

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.

Аукцион состоится 26 ноября 2014 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Возможность осмотра Имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель. Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), а также размер коммунальных платежей.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машин-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства. Участвовать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей.

ЛИЦО, ЖЕЛАЮЩЕЕ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В АУКЦИОНЕ:

- уплачивает задаток (юридические лица и индивидуальные предприниматели оплату производят плательским перечислением) по соответствующему предмету торгов (назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 161 от 26.11.2014 по предмету аукциона № ...), перечисляемый на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости» (сумма задатка по каждому предмету торгов указана в соответствующей графе таблицы). Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов.

Физическое лицо – копии платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; - заключение с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить в каб. 6.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключением соглашения: физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность (паспорт); представитель физического лица, индивидуальный предпринимателя, юридического лица предъявляют организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность. (паспорт).

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 27 октября 2014 г. по 20 ноября 2014 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

ЮРИДИЧЕСКОЕ ЛИЦО – НЕ РЕЗИДЕНТ Республики Беларусь:

легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

копии платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ:

копии документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;

копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

Физическое лицо – копии платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; - заключение с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить в каб. 6.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключением соглашения:

физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность (паспорт); представитель физического лица, индивидуальный предпринимателя, юридического лица предъявляют организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность. (паспорт).

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 27 октября 2014 г. по 20 ноября 2014 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

ЮРИДИЧЕСКОЕ ЛИЦО – РЕЗИДЕНТ Республики Беларусь:

копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица; копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. При отсутствии и лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.

Порядок определения побед

Людзі і лёсы

МУЗЫКА ЖЫВЕ Ё СЭРЦЫ...

Беларусы і памяркоўныя, і талерантныя, і рахманьы, і лагодныя, хоць ты іх, як трыпутнік, да раны прыкладвай... Але не ўсе. Ніводнаму разумніку не дадзена абагуліць людскую разнастайнасць, падраўняць пад адзін грабеньчыч індыўдуальнасці. І дзякаваць Богу.

Я пішу гэта, згадваючы Міколу Ермалавіча Дундзіна, ураджэнца вёскі Чырвоны Бор Чавускага раёна. Пазнаёміўся я з ім, дзякуючы яго сыну Міколу, віцэбскаму мастаку, якога ведаю з маладых гадоў. На прэзентацыі сваёй выстаўы жывапісу у інтэрв'ю тэлебачанню Мікола-малодшы сказаў: «Устану ранічкай, чую, бацька на сваім акардэоне пачынае іграць — значыць, усё нармальна ў жыцці...» Яшчэ ён бацьку ж 92 годкі.

Вось я і ўхапіўся за гэтую «нітачку» ды папрасіў наладзіць мне сустрэчу з непадладным гадом акардэонастам.

СУСТРЭЛІСЯ мы ў прыватнай мастацкай галерэі Міколы-малодшага, селі ў адным з пакойчыкаў выпіць чаю ды пагутарыць. Як гэта заўсёды бывае пры знаёмстве, паіраем з дзедам адзін на аднаго, цікуем, прымерваемся... А вочкі ў майго суразмоўцы жывыя, ясныя, хітраватыя — лёгка выдаюць жыццёлюба і, як мне падалося, даволі шчаслівага чалавека. Хоць гора за доўгі век ён спазнаў спаўна.

...Ахвочы да вучобы, а можа, і апантаны жаданнем пазбавіцца гарапашнай сялянскай долі, у юнацтве Мікола Дундзін падаўся на станцыю Будагошч пад Ленінград авалодваць прафесійна чыгуначніка. І прыйтым са згоды прыхільнага старшыні калгаса, які нават на сваім кані падвёз яго да цягніка.

Але павучыцца там Міколу давалося нядоўга. Цёплай чэрвеньскай раніцай 1941 года пастроілі юнакоў, і майстар навування прыкметна дрыгкотым голасам казаў:

— Бяда, дзеткі, вайна з немцамі пачалася. У войска вы яшчэ не годныя, дабрайцеся дамоў, хто як можа...

Разгубленасць, слёзы, прыцішаная агалашанасцю гамана — ужо не ў шэрагах, а ў купках устрывожаных юнакоў...

Многія, у тым ліку і Мікола Дундзін, усё ж схадзілі ў мясцовы ваенкамат, але іх, зялёных, накіравалі, вядома, не на фронт, а на будаўніцтва ваеннай дарогі ўздоўж узбярэжжа Ладагі. Вось адтуль ужо з цягам часу Мікола Дундзін разам з адным таварышам і выправіўся на радзіму. А ведама ж, як у вайну цяжкі ходзяць — не па раскладзе, не з усімі прыпінкамі... А тут яшчэ сон змарыў хлопцаў, дык і прамінулі яны сваю Магілёўшчыну, апынуліся на Браншчыне. Кішні пустыя, ані скібакі хлеба... Пачалоса бадзяжніцтва. У адной вёсцы хлопцы пачулі, што ў тутэйшых лясх заталіліся партызаны.

Знайшлі тады вольных калгасных коней, ускаркаліся — і на пошкі. Уехалі ў лес — і давай гукіца штосілачкі: «Пар-ты-за-ны!!!» Горкія дзеці, што ты зробіш.

Адноічы, праўда, паказаліся далекавата верхнік са стрэльбай, але на іх воклічы развярнуў каня — ды назад. Дурні, падумаў, напэўна, ці правакатары.

Скончылася гэта бадзяжніцтва тым, што аднойчы на дароце Міколу скапілі фашысты. Вось яны і прывезлі яго ў Беларусь, пасадзілі за калючы дрот у канцэнтрацый-

ны лагер у Бабруйску, а потым звезлі ў рабства, на лесаліку ў горад Штадтрэда. Нагараваўся хлопец. Голад давёў да таго, што пацука на кастры зяляк — абы што з'есці. Высах, як хвощ, — косці ды скура. Страшна сказаць і цяжка паверыць — 14 кілаграмаў вахыў...

Як мог туліўся, хаваўся Мікола ад работы — толькі б выжыць. І дачкавай рывалення.

Амерыканцы той гарадок занялі. Выдалі Міколу няхітры дакуменцік нахштат пашпарта — і падаўся ён да сваіх.

У СВАІХ усё пайшло па заведзеным парадку: прапусцілі праз фільтрацыйны лагер — ці не фашысцкі памагаты? Адмылі, адкармілі і забралі ў войска. (Якраз так было і з маім родным дзядзькам Цімохам. Вось і скажы, што пустыя словы — «бягартыя пакаленія»).

Мікола Дундзін трапіў служыць у 528-ю (уелася ў памяць лічба!) асобую каменданцкую роту, што вылоўлівала фашыстаў, якія не склалі зброю. Кулі ж сцішваюцца не пасля падпісання капітуляцыі, а пакуль не скончыцца іх лёс...

Праўда, нядоўга паслужыў Мікола: далася ў знакі няволя, з перабоямі загрукла сэраца... Трохі падлячылі яго ў шпіталі, камісавалі з войска ды адправілі дамоў. У Чырвоным Бары хлопца адразу паставілі... старшыней калгаса. А каго ж, калі столькі мужчын з вайны не вярнулася, а ён больш вучоны сярод іншых, былі вайсковец, талковы...

І ўзяўся Мікола за гуж. Вясной, як заведзена, сеў жыта, ячмень, пшаніцу і, як ніколі раней, — кок-сагыз. І прыйтым пад дзяржаўным наглядам. Для тых, хто ніколі не чуў пра гэтую экзатычную расліну, даю энцыклапедычную даведку:

«Кок-сагыз, шматгадовая травністая расліна сямейства складанакветных (вышыня 10—30 см). Арэал натуральнага распаўсюджвання кок-сагыз абмежаваны ўнутрымясцовымі далінамі ўсходняга Цянь-Шаня. Як каўчучканос адкрыты ў СССР у 1931 годзе».

Разбуранай вайной краіне патрэбна была гума — на шыны для аўтак для людзей.

Той вясной, як ні стараліся вяскоўцы, кок-сагыз завколіўся, узышоў толькі радкімі плямамі. Гэта ж вам не Цянь-Шань, гэта ж

Мікола Ермалавіч Дундзін

Беларусь, Магілёўшчына... Малады старшыня заараў палетак і засеяў яго канюшынай, каб было чым карміць цялятак. Ён добра бачыў гаспадарчую перспектыву і лічыў яе галоўнай, а вась дзяржаўны палітычны даялгяд адкрываўся яму куды слабой.

Назаўтра добрыя людзі шанулі Міколу на вуха: за табыой неўзабаве прыедуць з органаў, а можа, і сёння ўвечары... Уцякай куды вочы глядзяць... Дык старшыня толькі пераабуўся ды развітаўся з жонкай і сынам.

З АТАЎСЯ ён на Дняпроўска-Бугскім канале, базале рабочыя людзі былі там вельмі патрэбныя: настолькі, што ў дакументы асабліва не ўзіраліся. Але Мікола тут папрацаваў нядоўга — падаўся ў Эстонію, на сланцавую шахту ў Кохтла-Ярве. У работніках там патрэбу мелі яшчэ большую, таму і глядзелі скрозь пальцы, што за чалавек да іх прасіцца на працу. Маўляў, потым разбярэмся, галоўнае — як навабранец сябе пакажа.

І шахцёр Мікола Дундзін, калі напратыкаваўся, спайна паказаў сваю беларускую працавітасць. За змену выдаваў па тры нормы! На праходной шахты рахункавод на вялізнай дошцы крэйдзі штодня пісаў, колькі кожны шахцёр выпрацаваў за змену. У людзей быў сверб спавабніцтва, якое праводзілі тады зусім не фармальна. Радок з прозвішчам Дундзіна, падводзячы рысу, падкрэслівалі сваімі мурзатымі пальцамі, бадай, усе шахцёры. Прышоў час — і пацаў падкрэслівач перадавік з перадавікоў эстонец Сэнтэр...

Пасля смерці Сталіна, у другой палове 1950-х гадоў, атмасфера ў грамадстве

пакрысе пачала цяплець, грозныя хмары ўладарства — спаузаць на край небасхілу. І тады Мікола Дундзін асмельваецца выклікаць з Магілёўшчыны жонку Вольгу з сынам Міколкам. Колькі разоў ужо аралася-перааралася тое, у свой час адведзенае пад кок-сагыз, поле. Колькі разоў...

У Кохтла-Ярве Дундзіны зажылі заможна. Яшчэ б! Галава сямі, можна сказаць, заграбаў грошы лапатай. У дзень атрымання заробку жонка з перасцярогі адпраўляла ў кантору шахты маленькага, але не па гадах адказнага Міколку, каб хутчэй нёс дадому бацькаву палучку. Хлопчыку звычайна даводзілася бегаць за імі разы два. Бацька расхільваў сынаву кашульку, клаў яму запалучку калкі пацак грошай ды выпраўляў дамоў з наказам нідзе не спыняцца, ні з кім па дароце не размаўляць, не кідацца ў гулі. Грошы той парой, можна сказаць, былі няспорныя — пук вялікі, а пакупніцкая сіла так сабе... Вось і атрымлівалі іх такія рупліўцы, як Дундзін, «бярэмцамі».

П АСЛЯ палучкі Мікола Дундзін любіў з таварышамі атабарыцца ў якой сталюцы ці кавярні і пад вясёлую чарку пагаманіць аб жыцці-быцці. Нагода ж добрая, а ў кішэнях шаграцяць паперкі — не да рубельчыка ж аддавалі жонкам шахцёры свой заробак. Але гулянак на шырокую нагу, каб сталы ламіліся, яны не наладжвалі — заўтра ўжо у забой: адбойны малаток у руках, а не самаліска...

Тым не менш гамана на вірлівай шахцёрскай сябрыне стаяла не раўнуочы як тытунёвы дым пад столлю. І, як успышкі запалак, то ў адным кутку, то ў другім успыхвалі спрочкі. А найчасцей у тым, дзе сядзеў Мікола Дундзін. От жа ярышты быў, нават у дробязях не саступаў таварышам. Перадавы ў працы ды ганарысты і цвёрды ў словах.

Галава сям'і, можна сказаць, заграбаў грошы лапатай. У дзень атрымання заробку жонка з перасцярогі адпраўляла ў кантору шахты маленькага, але не па гадах адказнага Міколку, каб хутчэй нёс дадому бацькаву палучку.

Асабліва не заладзілася ў Ермалавіча з эстонцамі, таксама ганарыстымі і ўпарта-цвёрдымі, да таго ж людзьмі тутэйшымі, а не прыезджымі. Іншым разам, калі заканчваліся аргументы, дык і счубліваліся шахцёры, нібы малыя хлопчыкі. Дык ці памяркоўны, ці рахманьы беларус Мікола Дундзін?

Устрывожаная канфліктамі Міколы, асабліва з эстонцамі, жонка аднойчы рашуча закамандавала: «Збіраем клункі і едзе дамоў! Пра той кок-сагыз ужо ўсе забыліся. Не патрэбн нам гэты доўгі рубель, спакойнае жыццё даражэй...» І Мікола пагадзіўся. Супраць быў толькі дырэктар шахты Луст.

О, як ён угаворваў застацца перадавога шахцёра! Але ж, самі разумеете, куды яго слову супраць жончынага...

Д УНДЗІНЫ аселі ў Чавусах. Купілі ладны дамок, базале грошы мевольліся, ды пачалі абладжваць яго на свой густ і розум. Мікола Ермалавіч пайшоў працаваць у будаўнічую бригаду. Жыццё пацякло па, здавалася, даўнім рэчышчам. Тады і адбыўся адзін выпадак, пра які дарэчы згадаць. У 1960-я гады пайшла мода на будынкі з вялізнымі вокнамі, нават не вокнамі, а цэлымі празрыстымі сценамі. Таўшчэзнае, цяжкое, неверагодна вялікіх памераў шкло прывозілі на будоўлю ў надзейна запакаваных пакетах. А трэба ж было кожную «супершыбуню» раскромсці, падагнаць пад неабходны памер. Ды як яе падняць, калі, каб толькі адарваць ад зямлі, патрэбна чалавек шэсць, а ўсім жам адразу не падступіцца. Адно нярэчнасці...

І тады вась што надумаў Дундзін. Выбраў бездакорна заасфальтаваную пляцоўку, папрасіў перавезці туды пакет шкла ды прысланіць да адмыслова зробленага апыршча. Потым думка кручкамі на вярвачках па краях падкапілі першы ліст і з напарнікам цягнулі яго на сабе, хуценька адбеглі ўбок... «А-а-яй...» — было агульнай рэакцыяй прысутных. Але шкло не разбілася, а толькі пляснула па зямлі, не раўнуочы як матчына далонька па мяккім месцы неслухмянага гадаванца. Рабі цяпер з ім, што хочаш, з гэтым шклом, крой, як заўгодна...

Рызыкаваў Мікола — але ж з разлікам ды падрабляўся. Даўмеў, што пры падзенні шкла супраціўленне паветра стане своеасаблівай пухнатай падушкай, «падасланай» пад ліст самой фізікай.

...Мы далілі астылы чай, і Дундзіны заспышаліся: акурат у гэты дзень сын сабраўся адвезці бацьку ў той самы, куплены пасля вяртання з Кохтла-Ярве дамок у Чавусах. Дарога не блізкая, але хіба мого я адпусціць іх, не паслухаўшы акардэонных перабораў няўрымслівага дзеда!

Дык і паслухаў, а паслухаўшы — не паверыў, што так па-маладому зухавата можа іграць чалавек, за плячыма якога ўжо дзеваць дзясяткаў гадоў...

Дарчы, акардэон, які заўсёды пры Міколу Ермалавічу, любімаму дзеду прывезла з Масквы унучка Наталля. І не абы-які, а добрай вытворчасці, нямецкі, — ён трошкі нагадавае той, трафейны, на якім вучыўся іграць. Кола замкнулася, старасць «парукалася» з маладосцю.

І тады я спытаў у Міколы Ермалавіча: — А калі вам самому хочацца іграць? Калі вы перабрацеце клавшы не па просьбе, як цяпер, а са сваёй корці, дома?

— Як толькі адчую, што музыка з'явілася ў грудзях, дык і бяру ў рукі акардэон, — адказаў мне усмешлівы дзед.

Няхай гэтая песня ніколі не змаўкае ў нашай старонцы.

Сяргей РУБЛЕЎСКИ

Выставы

АД СТАРАЗАПАВЕТНАЙ ЛІЛІТ ДА ЦЁТАЧКІ ЧАРЛІ

У Магілёў упершыню прыехалі іх чароўныя двойнікі

Заходзіш у залу Магілёўскага музея этнаграфіі — і вочы разбягаюцца. Уся ўпэўненасць у тым, што лялькі засталіся недзе ў далёкім дзяцінстве, кудысьці імгненна знікае. Вацэй не адвесці ад гэтага вытанчанага мастацтва. Сумняў і вясёлля, задумлівя і капрызныя — яны зусім не падобныя да сваіх двойнікоў з крамы. Хутчэй на нас з вамі.

Калі б не маленькія памеры «цётчакі Чарлі з Бразіліі», якую так віртуозна сыграў у вядомым фільме Александр Калягін, яе можна было б збытаць з рэальным героем. Астатнія персанажы — не выключэнне. Уражанне такое, што яны толькі выдаюць сябе за лялек, а насамроч жывыя.

— Не толькі вы так думаеце, — смеецца Ірына Ражко, кіраўніца вядомай мінскай майстэрні аўтарскіх лялек. — Знаёмыя, якія прыязджаюць да мяне ў госці, нават спаць не могуць там, дзе знаходзіцца мае ўлюбёнцы. Кажуць, адчуванне такое, што нехта за табыой назірае.

Менавіта Ірына належыць ідэя папулярнага беларускага інтэр'ернага лялек. Яе майстэрня з'явілася 12 гадоў таму, якраз тады, калі пачаўся сапраўдны лялечны бум у Еўропе, а потым і ў Расіі. Да гэтых мільёнаў фігурак у яе заўсёды ляжала душа, а тут была добрая магчымасць і сябе рэалізаваць, і заняць пэў-

ную нішу. Упэўненасці надалі сябе ў Санкт-Пецярбурга і Масквы, прозвішчы якіх ведаюць усё неабываковыя да інтэр'ерных лялек людзі. Хутка знайшліся аднадумцы, і справа пайшла. Цяпер паглядзець на творчасць айчынных лялечных кар'яфеяў з задавальненнем ходзяць і дарослыя, і дзеці.

Выставу «Спадарыня лялька» Ірына лічыць апягем гэтага мастацтва. Тут сабрана ўсё лепшае, што было зроблена за апошні час.

— У Магілёве нічога падобнага ніхто дагэтуль не бачыў, — прызнаецца навуковы супрацоўнік магілёўскага Музея этнаграфіі Алена Чарпанёва. — Мы задумвалі прывезці аўтарскіх лялек яшчэ 8 гадоў таму, але атрымалася толькі цяпер. Наведвалінікі ў захапленні ад убачанага. Некаторыя нават запісваюцца на майстар-клас Ірыны Ражко.

Сярод аўтараў, прадстаўленых у выставе, майстры з усёй Беларусі, у тым ліку і з Магілёва. У Віктары Ткачовай, напрыклад, — дэбют.

— Для мяне лялькі — не проста хобі, а сапраўдны аддзішчына, — прызнаецца яна. — Я доўгі час шукала сябе ў іншых тэхніках і нарэшце зразумела, дзе цалкам змагу сябе рэалізаваць.

На выставу Вікторыя прынесла дзве работы — каралева Жанну Бургундскую з серыі «Праклятыя каралі» Марыса Друона і апакрыфічную Ліліт. — Шарнірная лялька — мая стыхія, а Ліліт — пакуль што першы вопыт у гэтым напрамку, — кажа аўтар. — Яна задумвалася як каралева, але адразу ж паказала характар і каралевай быць не жадала. Якіх толькі імёнаў я ёй не прыдумляла, пакуль мяне не асяніла — гэта ж Ліліт. Тая са-

мая жанчына, якую Бог зрабіў руўнай Адаму, з таго ж матэрыялу, што і ён. Але той адхіліў яе за непакорнасць. Каб авалодаць майстэрствам стварэння шарнірных лялек Вікторыя ездзіла з Магілёва ў Мінск да Ірыны Ражко. Інструкцыі пры жаданні можна знайсці ў інтэр'енце, але браць урокі непасрэдна ў майстра — гэта зусім іншае. Там жа ў Мінску яна набывае і адмысловы пластык — асноўны матэрыял для работы. На выгляд і навамацак ён нагадвае пластылін ці хутчэй, гліну.

Спрабую пранікнуць у таямніцы нараджэння лялькі, але Вікторыя адразу ж папярэджае, што гэта справа не аднаго дня. А яшчэ патрэбна натхненне. Але, каб я мела хоць нейкае ўяўленне, усё ж такі згаджаецца прыдарыць таямніцы рамяства. Пачынаем з лёгкага — стварэння ступні.

Усё, што спатрэбілася для майстар-класа.

Каб паскорыць працэс навування, Вікторыя прыносіць сіліконовую форму, якую зрабіла падчас працы над каралевай Жаннай. З сумкі выдзявае ўпакоўку пластыку, і экспрэс-урок пачынаецца.

— Адрозніваць працэс навування ад работы, бярэмся за пэндзілі і фарбы. Асабліва ўважліва трэба маляваць твар. Каб не было асіметрыі, твар часцей пераварочваць ляльку ці адыходзіць на нейкую адлегласць — так працей убацьчыць недахопы. А яшчэ нельга брацца за справу, калі дрэнны настрой. Навошта яго перадаваць ляльцы?»

Зляціць і размаляваць нарыхтоўку — гэта палова справы. Яе яшчэ трэба апрануць. А гэта таксама цэлая навука. Напрыклад, для сваёй Жанні Бургундскай Вікторыя зрабіла касцюм XIV стагоддзя. Прышлось звяртацца да гістарычнай літаратуры, глядзець, якая тады была мода на адзенне і аксесуары.

Некаторыя аўтары ідуць далей і робяць прадметы інтэр'ера. Такіх работ на выставе таксама шмат. Дарэчы, зусім не абавязкова вучыцца ляльчы лялек, іх пры жаданні можна набыць. Невялікая каштуе калі мільёна рублёў, а больш складаныя мадэлі — ад двух мільёнаў і вышэй. Зразумела, не кожнаму такое задавальненне па кішэн. Але ж трэба разумець, што гэта не кітайская штампоўка, якую можна ўбачыць у любым шапіку, а сапраўдны твор мастацтва. Тым больш што аўтар уклаў у яго часцінку сваёй душы.

Нялі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара і з фндаў этнаграфічнага музея

Жыццё і творчасць

НЕ МОЖА БЫЦЬ СВЯТЛА БЕЗ ЦЕНЮ

Юбілейная вечарына пісьменніцы Ірыны Шатыронак «Вяртанне да вытокаў» сабрала ў Мінскім абласным краязнаўчым музеі ў Маладзечне прыхільнікаў яе таленту.

Ірына Сяргееўна жыве ў Гродне. Але нарадзілася ў Маладзечне. Яна — аўтар кніг крытыкі «Слова аб слове», «Чалавек з вуліцы Літаратурнай», прозы «Лазневыя мадоны», «Стракатыя апавесці», «Бедная — багатая Вяліччына». Асабліва папулярныя землякам яе кнігі «Стары двор майго дзяцінства» і «Стары двор». Гэта ўвядзенне ў літаратурнае мастацтва прывітаў. Тым не менш, многія гараджане пазнаюць у героях менавіта сябе, сваіх сяброў, настаўнікаў, бацькоў.

Як прызналася Ірына Шатыронак, «Стары двор...» — галоўная кніга яе жыцця. І яна яшчэ не скончана: «Не трэба цешыць сябе ілюзіямі: усіх нас з цягам часу забудуць. Але кніга застаецца. Гэта своеасаблівы пасьлэ-мінутага ў будучыню.

Дзяцінства Ірыны Шатыронак прайшло ў Залінянскім раёне горада:

— Гэты раён — маё жыццё. Усё тут такое роднае і блізкае... Вось чыгуначны вакзал. Узгадваю, як мы з сяброўкамі падміліліся на пешаходны мост, спыняліся на ім. Прыходзіў маскоўскі цягнік, увесь ахутаны клубамі пару, як цукрам (гэта былі 60-я гады мінулага стагоддзя). На перон выходзілі пасажыры: мужчыны ў шаўковых піжамах, жанчыны ў капелюшах. Для нас гэта былі людзі з іншага свету. Здавалася, вырасцем, сшыём новыя сукенкі, паедзем далёка-далёка...

— У кнігах Ірыны сустракаю знаёмых герояў — тых, з кім нашы жыццёвыя шляхі перасякаліся. І міжволі нейкія рэчы вяртаюць мяне ў шчаслівае школьнае жыццё... распявала на меснік дырэктара абласнога музея па навуковай працы Наталля Палтавец.

Юбілей

МУЗЕЙ АБЛАСНОЙ ГАЗЕТЫ АДКРЫТЫ Ў БРЭСЦЕ

У Брэсце адкрылі музей абласной газеты «Заря». Падзея прымеркавана да 75-годдзя выдання. Экспазіцыя размешчана на чввёртым паверсе рэдакцыі ў будынку па праспекце Машэрава і адкрывае для свабоднага наведвання.

Чатыры стэнды экспазіцыі складаюць яе чатыры раздзелы. На музейных вітрынах знайшлі сваё месца выданні рускіх газет, датаваных 1915 годам, ваенныя плашэт журналіста, кніга аб партызанскіх буднях, якую напісаў Васіль Каліберна, рэдактар падпольнай «Зары», рэдакцыйнае пасведчанне ўзору 1940 года, друкавальная машынка 50-х гадоў і многае іншае.

У раздзеле, прысвечаным пасляваенным гадам, асабліва месца займае ордэн Дружбы народаў. Гэту высокую ўзнагароду газета атрымала ў 1982 годзе. На адным са стэндаў музея можна прасачыць, як мяняўся тэхналагічны працэс стварэння газеты. Тут ёсць адлітыя лінатыпам (наборная машына) металічныя радкі, металічныя клішэ (папіграфічная рэльефная форма для друку ілюстрацый), гранкі і шмат іншага. Вельмі цікава выглядае рэсперектыва газетных палос розных гістарычных перыядаў, пачынаючы з 1939 года.

У раздзеле, прысвечаным пасляваенным гадам, асабліва месца займае ордэн Дружбы народаў. Гэту высокую ўзнагароду газета атрымала ў 1982 годзе. На адным са стэндаў музея можна прасачыць, як мяняўся тэхналагічны працэс стварэння газеты. Тут ёсць адлітыя лінатыпам (наборная машына) металічныя радкі, металічныя клішэ (папіграфічная рэльефная форма для друку ілюстрацый), гранкі і шмат іншага. Вельмі цікава выглядае рэсперектыва газетных палос розных гістарычных перыядаў, пачынаючы з 1939 года.

Першапачатковая ідэя стварэння такога музея належыць Пятру Суцько, які больш за 30 гадоў рэдагаваў «Зарю». Пётр Патровіч беражліва збіраў многія матэрыялы, якія сталі экспанатамі. А вась увасобілі яго задумку ў жыццё ўжо паслядоўнікі. Падчас святкавання 75-гадовага юбілею выдання адзначалася, што музей будзе папаўняцца новымі экспанатамі. Напрыклад, калекцыю ўнікальных здымкаў аб'яцаў перадаць у бліжэйшы час калегам рэдактар газеты «Брэсцкі кур'ер» Мікалай Аляксандраў, дарэчы, выхадзец з «Зары».

Святлана ЯСКЕВІЧ

РРБ-Банк

Закрыты акцыйны банк «Акцыйны банк рэканверсіі і развіцця»
220034, г. Мінск, ул. Красназвездная, 18
www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2014 г.

Наименование банка: Закрыты акцыйны банк «Акцыйны банк рэканверсіі і развіцця»
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	на 01.10.2014		на 01.10.2013	
			3	4	5	6
1	АКТИВЫ					
2	Денежные средства	1101	63 984	48 076		
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-		
4	Средства в Национальном банке	1103	449 072	402 626		
5	Средства в банках	1104	36 125	36 044		
6	Ценные бумаги	1105	-	-		
7	Кредиты клиентам	1106	588 696	481 928		
8	Производные финансовые активы	1107	158 102	132 280		
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-		
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	108 098	26 575		
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	7 989	5 435		
12	Отложенные налоговые активы	1111	-	-		
13	Прочие активы	1112	14 143	9 342		
14	ИТОГО активы	11	1 426 209	1 142 306		
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
16	Средства Национального банка	1201	111 763	110 435		
17	Средства банков	1202	58 499	95 656		
18	Средства клиентов	1203	958 480	767 497		
19	Ценные бумаги, выданные банком	1204	15 401	-		
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	7 304		
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-		
22	Прочие обязательства	1207	9 017	9 609		
23	ВСЕГО обязательства	120	1 153 160	990 501		
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ					
25	Уставный фонд	1211	182 696	108 696		
26	Эмиссионный доход	1212	-	-		
27	Резервный фонд	1213	5570	4 151		
28	Фонд переоценки статей баланса	1214	19 866	17 269		
29	Накопленная прибыль	1215	64 917	21 689		
30	ВСЕГО собственный капитал	121	273 049	151 805		
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	1 426 209	1 142 306		

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 октября 2014 года

Наименование банка: Закрыты акцыйны банк «Акцыйны банк рэканверсіі і развіцця»
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	на 01.10.2014		на 01.10.2013	
			3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	137 859	94 774		
2	Процентные расходы	2012	68 059	56 702		
3	Чистые процентные доходы	201	69 800	38 072		
4	Комиссионные доходы	2021	44 103	48 165		
5	Комиссионные расходы	2022	3 346	2 502		
6	Чистые комиссионные доходы	202	40 757	45 663		
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-		
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	(202)		
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	(4 429)	(3 065)		
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	14 020	9 604		
11	Чистые отчисления в резервы	207	17 541	11 299		
12	Прочие доходы	208	8 740	5 935		
13	Операционные расходы	209	62 512	52 629		
14	Прочие расходы	210	3 122	6 025		
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	45 713	26 054		
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	8 335	4 499		
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	37 378	21 555		
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях					
19	Базовая прибыль на простую акцию	22				
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23				

И.о. Председателя Правления: Н.К.Юркевич
Главный бухгалтер: Т.И.Карчимит
Дата подписания «10» октября 2014 г.
Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 21 от 07.06.2013. УНП 100361187

РУП «Институт недвижимости и оценки»

ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже здания административно-хозяйственного с инв. № 500/С-10550, принадлежащего ОАО «Оптоэлектронные системы» (Продавец) и расположенного по адресу: г. Минск, ул. Черняховского, д. 1.

Часть здания с инв. № 500/С-10550 олдается в аренду: 19,3 м² по 31.05.2017; 21,8 м² по 31.12.2015; 23,4 м² по 31.12.2015; 28,3 м² по 31.12.2015; 63 м² по 31.12.2015; 19 м² по 31.12.2015; 79,9 м² по 31.05.2015; 31,3 м² по 31.12.2015; 58 м² по 31.12.2016; 80,6 м² по 31.05.2017; 30,1 м² по 30.04.2017; 38,7 м² по 31.12.2015; 10,1 м² по 31.01.2016; 22 м² по 31.05.2016.

Для эксплуатации и обслуживания здания административно-хозяйственного ОАО «Оптоэлектронные системы» предоставлен в аренду по 28.02.2015 земельный участок площадью 0,226 га с кадастровым номером 50000000009005284 с ограничением прав на земельные участки, расположенные: в охранный зоне линий связи и радиодифракции, площадь 0,0184 га; охранный зоне линий электропередачи, площадь 0,0055 га; охранный зоне сетей и сооружений газоснабжения, площадь 0,0040 га.

Начальная цена с НДС – 11 770 920 000 бел. руб.
Задаток с НДС – 588 546 000 бел. руб.

Задаток перечисляется на р/с № 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ № 703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже имущества ОАО «Оптоэлектронные системы», продв. № 3012154337010 от 12.10.2014 г.

Договор купли-продажи должен быть заключен в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Оплата за объект осуществляется в срок, который будет установлен в договоре купли-продажи Объекта между Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом.

Аукцион состоится 03.11.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.10.2014 до 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 2.

Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 12.10.2014.

С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона ino.by.

Дополнительная информация: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: 5538325@mail.ru

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ОАО «АСБ Беларусбанк» «28» ноября 2014 года в 11.00 ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	ЛОТ № 1: изолированное помещение № 70 (инв. № 500/D-708123528), общая площадь 339,1 кв.м. ЛОТ № 2: изолированное помещение № 72 (инв. № 500/D-708123530), общая площадь 117,0 кв.м.
Адрес предмета торгов	220047, г. Минск, ул. Ангарская, 40
Сведения о земельном участке	Земельные участки площадью 0,1464 га и 0,0234 га для эксплуатации востроено-пристроенных помещений предоставлены на праве постоянного пользования. Переход права на земельные участки осуществляется в соответствии с законодательством
Продавец имущества	ОАО «АСБ Беларусбанк»
Начальная цена предмета торгов (с НДС)	ЛОТ № 1: 5 195 711 657 бел. руб. ЛОТ № 2: 1 576 445 083 бел. руб.
Сумма задатка	10% от начальной цены перечисляется на р/с 6631859900124 в филиале № 511 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 815, УНП 100349858
Место проведения торгов и подачи документов	Филиал № 511 ОАО «АСБ Беларусбанк», 220037, г. Минск, ул. Долгобродская, 1
Срок подачи документов для участия в торгах	По 25 ноября, до 17.30
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукционных торгов
Срок и условия оплаты предмета договора	Определяются по согласованию победителя торгов с продавцом при заключении договора купли-продажи (расписка не предусмотрена)

Для участия в торгах лица, заявившие о своем участии в них, должны предоставить по указанному адресу следующие документы: заявление на участие в торгах; копию платежного поручения о внесении участником торгов суммы задатка с отметкой банка об исполнении; копии свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Порядок проведения торгов: Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. По завершении торгов составляется протокол об итогах проведения торгов, который подписывается победителем и членами аукционной комиссии и является основанием для заключения договора купли-продажи. В случае, если заявка на участие в торгах подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Задаток, внесенный победителем торгов, будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретенного предмета торгов, остальным участникам будет возмещен в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Продавец имущества вправе снять имущество с торгов до объявления его проданным.

Победитель (претендент на покупку) возмещает затраты на организацию и проведение торгов не позднее 5 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукционных торгов на основании счет-фактуры, выдаваемой продавцом имущества.

Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Минск, ул. Долгобродская, 1 или по телефонам: 8(017) 389 45 06, 389 46 16 в рабочие дни с 8.30 до 17.30, в пятницу с 8.30 до 16.15.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ

1	Дата, время и место проведения аукциона, организатор торгов	Аукцион состоится 26 ноября 2014 г. в 11.00, по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью»		
2	Срок приема документов	с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 21 ноября 2014 года		
3	Номер лота	1	2	3
4	Адрес земельного участка	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Козлова, 2Б	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, м-он Лебедевка-Юг, (в торце дома № 30)	Гомельская область, Жлобинский район, Октябрьский с/с, д. Грабск, ул. Шосейная (район земельного участка 51А)
5	Кадастровый номер участка	321850100001002242	321850100001002265	321884002601000077
6	Площадь, га	0,1601 га	0,0447 га	0,0098 га
7	Целевое назначение	для строительства объекта по ремонту и обслуживанию автомобилей (земельный участок для размещения объектов по ремонту и обслуживанию автомобилей)	для установки торгового павильона (земельный участок для размещения объектов розничной торговли)	для установки торгового павильона (земельный участок размещения объектов розничной торговли)
8	Срок аренды	10 лет	50 лет	50 лет
9	Характеристика территории и расположенных на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия	Участок свободен от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-исследовательских работ)		
10	Условия и ограничения	1. Победителю либо единственному участнику несостоявшегося аукциона в течение 10 рабочих дней с даты утверждения протокола результатов аукциона (либо признания аукциона несостоявшимся): - внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы в случае предоставления расписки ее внесения в установленном порядке); - возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документов, необходимых для его проведения, формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка. 2. После совершения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона действий, названных в п. 1, но не позднее 2 рабочих дней, заключить с Жлобинским районным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок со дня подписания договора аренды государственную регистрацию прав на земельный участок. 3. Получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение райисполкома на проведение проектно-исследовательских работ, разработку проекта благоустройства территории, в сроки, определенные законодательством. 4. В течение двух месяцев, со дня государственной регистрации права земельного участка, получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение райисполкома на проведение проектно-исследовательских работ, разработку проекта благоустройства территории (для лота № 1). 5. Приступить к занятию земельного участка в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации. 6. Снять на занимаемом земельном участке плодородный слой почвы и использовать его согласно проектной документации. 7. Завершить строительство объекта в сроки, определенные проектной документацией. 8. 0,0084 га – охранный зона сетей и сооружений канализации		
11	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Подключение к общим сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД.		
12	Начальная стоимость, рублей	13 635 063	36 539 940	261 232
13	Сумма задатка, рублей	1 300 000	3 600 000	26 000
14	Затраты на изготовление землеустроительной документации, рублей	13 237 722	12 304 856	8 771 139
15	Стоимость расходов по организации и проведению аукциона (ориентировочно), рублей	1 000 000	1 000 000	1 000 000

1. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь 26.03.2008 г. № 462.

2. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене.

По заявлению победителя аукциона местным исполнительным комитетом предоставляется расписка внесения платы за предмет аукциона. Указанное заявление подается победителем аукциона в местный исполнительный комитет не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона. Решение о предоставлении расписки внесения платы за предмет аукциона принимается местным исполнительным комитетом в течение 5 рабочих дней со дня получения заявления о предоставлении расписки.

В течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона победителем аукциона обязан внести плату за земельный участок (часть платы – в случае предоставления расписки), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

После совершения победителем аукциона вышеуказанных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет на основании решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и протокола о результатах аукциона заключает с ним договор аренды земельного участка, передает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

3. Если аукцион признан несостоявшимся в связи с тем, что заявление на участие в нем подано только одним участником, земельный участок предоставляется этому участнику при его согласии с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, с выдчей ему в день признания аукциона несостоявшимся копии протокола о признании аукциона несостоявшимся.

4. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в срок по 21 ноября 2014 года (с 9.00 до 17.00) подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также представляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключает с местным исполнительным комитетом или по его поручению с организационной группой.

Кроме того, Организатору аукциона представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица

– легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения и засвидетельствованное в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного гражданина – легализованные в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц предъявляют документы, удостоверяющие личность.

Документы принимаются по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 (подъезд 2, этаж 1).

5. Перечисление суммы задатка осуществляется на расчетный счет Организатора аукциона № 3012006530013 в филиале №312 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Жлобин, код МФО 151501673, УИИ 490317354, сумма задатка подлежит аукциону засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона.

Телефоны организатора аукциона: (02334) 2 18 18, 3 14 08.

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с документами по объекту и с объектом в натуре. Контактные телефоны: 8 (02334) 7 21 12, 5 73 01.

Телефоны организатора аукциона 8(02334) 3 14 08, 3 16 16.

ДОПОЛНЕНИЯ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ по объекту «12-этажный жилой дом со встроенными помещениями № 31 (по генплану) в микрорайоне Малиновка-6. Встроенные помещения», опубликованную в газете «Звязда» № 81 за 03.05.2014

Застройщик – коммунальное унитарное дочернее предприятие «Управление капитального строительства Московского района г. Минска» зарегистрировано Мингорисполкомом 12.02.2014 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190579681 доводит до сведения заинтересованных лиц о внесении дополнений в проектную декларацию, опубликованную в газете «Вечерний Минск» № 81 (27691) от 03.05.2014.

Получено разрешение Госстройнадзора от 03.10.2014 № 2-203Ж-004/12. Строительство объекта осуществляется на основании решений Мингорисполкома от 22.06.2006 № 1205 и от 31.03.2013 № 882.

Для привлечения должников к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для юридических лиц и граждан, на состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

- 2 (две) однокомнатные квартиры общей площадью 40,17 и 42,34 кв.м на 1-ом этаже жилого дома стоимостью за 1 (один) кв.м общей площади в размере, эквивалентном 1 350 долларам США по курсу, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день оплаты;
- 1 (одна) двухкомнатная квартира общей площадью 75,79 кв.м на 1-ом этаже жилого дома с отдельным входом с улицы стоимостью за 1 (один) кв.м общей площади в размере, эквивалентном 1 400 долларам США по курсу, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день оплаты.

Документы для заключения договоров будут приниматься с 27.10.2014. До заключения договора создания объекта долевого строительства обязательно осуществляется предварительный осмотр объекта долевого строительства. Прием заявления осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных квартир.

Срок действия настоящей проектной декларации – до момента опубликования новой проектной декларации, которая отменяет действие настоящей. Более подробные сведения об объекте долевого строительства и ходе работ по строительству жилого дома можно получить по адресу: г. Минск, ул. Короля, 20, к. 2, тел.: (017)200-06-85, (044)795-44-44. УНП 190579681

Уважаемые акционеры ОАО «Мостоотряд №88»

3 ноября 2014 года
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Мостоотряд №88»

Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. Промышленная, д. 16, третий этаж, актовй зал.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. О реорганизации ОАО «СМТ № 8» путем присоединения к нему ОАО «Мостоотряд № 88»;
2. Об утверждении цены выкупа акций, выпущенных ОАО «Мостоотряд № 88»;
3. Об утверждении договора о присоединении к ОАО «СМТ № 8» ОАО «Мостоотряд № 88»;
4. Об утверждении передаточного акта.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по указанному выше адресу в рабочие дни с 28 октября 2014 г. с 13.00 до 16.45 по месту нахождения Общества у председателя наблюдательного совета, а в день собрания – в помещении, где оно будет проводиться – в актовом зале в здании управления на третьем этаже.

Регистрация участников собрания с 15.00 до 15.25 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – 3 ноября 2014 года в 15.30.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 27 октября 2014 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность. УНП 100299744 Наблюдательный совет

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона) по поручению ОАО «Борисовский пищевторг» (продавец) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже здания молочной кухни, инв. № 610С-43420, общ. пл. 405,0 кв.м, на земельном участке пл. 0,0930 га по адресу: Минская область, г. Борисов, пер. Фридриха Энгельса, 14. Недвижимое имущество обременено договором аренды (сведения об арендаторах можно получить у организатора аукциона).

Начальная цена с НДС – 749 326 080 бел. руб.
Задаток 10% (74 932 608 бел. руб.).

Задаток перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Предупреждение извещения о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 26.03.2014.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtl.by.

Аукцион состоится 31.10.2014 в 10.30 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.10.2014 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34, (8029) 102 21 17.

Вниманию акционеров ОАО «Белсоллод»

04 ноября 2014 г. по адресу: г. Иваново, ул. Полевая, 32 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ. Начало работы собрания в 13.30. Время регистрации участников собрания – в день проведения собрания с 12.30 до 13.30.

Участникам собрания иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – также доверенность или договор). С информацией (документами) при подготовке к проведению собрания можно ознакомиться с 22 октября в рабочие дни с 9.00 до 16.00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О передаче в собственность гражданам жилых домов.

УНП 200076434 Наблюдательный совет.

Трастбанк

«Банк, основанный на доверии»
ЗАО «Трастбанк»
220035, г. Минск, ул. Игнатенко, 11

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2014 года

Наименование банка: ЗАО «Трастбанк»
(в миллионах белорусских рублей)

Неверагодны «скачок якасці»

У пухавіцкай вёсцы Навасёлкі ў 1920-я жыў і працаваў таленавіты мастак Аркадзь Астаповіч

Ён — з пакалення творцаў, у лёсе якіх відавочнымі з'яўляюцца трагедыя, драматызм, уласцівыя іх часу. Яны — Аркадзь Астаповіч, Міхась Філіповіч, Мікола Дучыц, Генадзь Змуздзінскі, Саламон Юдовін, Яфім Мінін, Анатоль Тычына — прайшлі праз дзве рэвалюцыі, дзве сусветныя вайны. Шкада, што іх ярка мастацкая спадчына амаль не захавалася. А вось каля 300 твораў аднаго А. Астаповіча, якія захоўваюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, адлюстроўваюць і час з усімі яго перыпетыямі, і ўсю велічыню таленту легендарнага творцы.

Уваходжанне Аркадзя Астаповіча ў гісторыю беларускага мастацтва як з'явы адкрытай, відэаважнай пачалося параўнальна нядаўна. Толькі ў 1960-я гады, праз два дзесяцігоддзі пасля смерці мастака, адбылася яго першая персанальная выстаўка. З'явіліся кнігі, у якіх былі дадзеныя грунтоўны аналіз творчасці Аркадзя Астаповіча. А нядаўна ў мінскім выдавецтве «Беларусь» у серыі «Славуцкія мастацы з Беларусі» пачынаў свет альбом «Аркадзь Астаповіч». Аўтар тэксту і складальнік — мастацтвазнаўца Надзея Усава. Спрыянне ў падрыхтоўцы выдання аказалі родны мастак — А. Д. Смірнова (Мінск) і І. Т. Нярасава (Масква).

Частка жыцця А. Астаповіча прайшла на Пухавічыне (1923—1929). Да гэтага часу мастак ужо меў адукацыю, пэўны творчы вопыт. Яшчэ ў 1915 годзе ў Пецярбургу наведваў Малывальную школу Імператарскага таварыства заахвочвання мастацтваў, якой кіраваў Мікалай Рэрхс. Настаўнікамі былі вядомыя рускія графікі — І. Білібін, П. Навумоў, А. Эберлінг. Разам з братам урокі сапраўднага мас-

настаўнікам матэматыкі, чарчэння і малявання ў сямгаспадарчым працоўнай школе. З гісторыка-дакументальнай хронікі Пухавіцкага раёна «Памяць» вядома, што яшчэ ў 1863 годзе тут было заснавана народнае вучылішча. У 1920 г. на яго базе была створана сямгаспадарчая школа, у якой працавалі 9 настаўнікаў, займаліся каля 120 хлопчыкаў і дзяўчатак.

У 1926—1929 гадах у Навасёлках працаваў настаўнікам беларускі мовазнаўца Мікалай Шаўчэнік (1890—1934). У тыя гады ён актыўна займаўся краязнаўчай работай, збіраў мясцовую лексіку. У 1929 г. выдаў «Краёвы слоўнік Чарвешчычын», куды ўвайшло і шмат «пухавіцкіх» слоў. З наваасёлкаўскіх дыялектаў і такога: даршаваты — брудна-карычневы, жаўтаваты. Як прыклад ужывання: «Наш конь даршаваты».

Чытаем у Надзеі Усавай пра наваасёлкаўскі перыяд А. Астаповіча: «У гэтай беларускай вёсцы мастак ужо раптоўна рывоч, неверагодны «скачок якасці» яго графічных твораў, нараджэнне Астаповіча як самастойнага мастака. Навасёлкаўскі перыяд,

тацтва атрымліваў у тыя гады і сястра Аркадзя — Зоя, нашмат маладзейшая за яго... У сярэдзіне 1922 года, пасля дэмабілізацыі з Чырвонай арміі, А. Астаповіч вярнуўся на радзіму бацькі, як піша Н. Усава: «...У вёску Навасёлкі, каля Пухавіч, што пад Мінскам, дзе жыла сям'я». У Навасёлках мастак уладкоўваецца на працу

гэтак шчаслівае сямгаспадарчэ, прынята лічыць лепшым у творчасці мастака. Навасёлкі сталі цыхай гаванню пасля гадоў вайны і блукавання, другой пасля Пецярграда светлай паласой яго жыцця. Шчаслівы шлюб (1924) са сваёй стрывахай сястрой Нінай Якубовіч, удзел амаль ва ўсіх Усебеларускіх выстаўках, першае

У былым будынку гэтай школы ў 1923-1939 гг. выкладаў выдатны беларускі мастак Аркадзь Антонавіч Астаповіч (1896-1941 гг.)

Аркадзь Астаповіч

прызнанне, натхнёнае асваенне новай тэхнікі — лінарыта, нараджэнне сына-першынца — гэта зліццё асабістага шчасця і творчых поспехаў амаль нічым не азмочана...

У альбоме да «наваасёлкаўскага перыяду» нас адраджаюць наступныя работы: «Ля ракі», «Маладзік», «Заводскія карпусы», «У гады разрухі», «Палёт», «Драпелнік», «У запарку», «Чап-лі», «Бяскрыл», «Вулей», «Зіма», «Зімовы пейзаж», «З дровамі», «Вёска», «Вёска зімой», «Куток двара», «Вуліца», «Вёска (Вясна)», «Калодзеж», «Сакавік», «Ранняя вясна»... Кожная з работ падаецца уражлівай, прымушае ўзнаўляць у памяці сапраўды наваасёлкаўскія пейзажы. І разам з тым перад намі зусім не этнаграфічныя замалёўкі. Углядаючыся ў зівую вёску, ідучы за мастаком па Навасёлках, увесну ці летам, ловім сябе на думцы, што творца выклаў усведамленне вясковага жыцця за ўсё мінулае стагоддзе.

Аркадзь Астаповіч перадаў нам свой мастацкі запавет, сказаў на шмат больш, чым бачым мы зракава на яго работх. Душа і сэрца ўглядаюцца ў большасць сутнасці. Вядома ж, дапамагаюць сюжэт, колеры, але фарбы і, здаецца, празрылы погляд Аркадзя Астаповіча выдчуць далей, углыб.

Надзея Усава выразна акрэслівае «пухавіцкую» прасторы мастака: «Трапіўшы ў Навасёлкі, Астаповіч апынуўся ў незнаёмым яму асяроддзі. Мастак не жыў на вёсцы ніколі, але, вядома, бываў там. Ён быў прыроджаны гараджанін, хаця і са сваімі, крыху змрочным, удаспрыманнем горада. Здаецца, сялянская культура мусіла быць яму далёкай, гэтак жа, як і ён, заняты сваёй «несур'ёзнай» справай — мастацтвам, — сялянам. Але так не сталася: сяляне

паставіліся да мастака з павагаю, і ён з цікавасцю ўглядаўся ў твары сваіх вучняў-падлеткаў (альбом 1925 года), вывучаў сялянскі побыт («Асярод», нялёгкаю жаночую працу («Мышце бялізны», 1927). Усё гэта было бясконца далёкім ад таго, што ён рабіў раней. Арнаменталізацыя прыроднага матыву паступова саступіла месца непасрэднаму арганізму. Мадэрныя фарбы і фарбаванні (асяродкі з зярняткамі папярэдняе выдалення), і 180—200 г. солі.

3. «Паўночная» На 10 кг нашаткаванай капусты бярэм 350 г журавін і 180—200 г солі.

4. «Арыгінальны смак» На 9 кг нашаткаванай капусты бярэм 500 г яблыкаў, нарзаных палаванікам (з выдаленым асяродкам), 1 кг здробнай морквы, 10 г кішкі і 160—180 г солі.

5. «Духмяная» Да 10 кг нашаткаванай капусты трэба дадаць 350 г морквы, 180—200 г солі і 5 г лаўровага ліста.

Каб правільна квасіць капусту, неабходна абараніць яе ад кантакту з паветрам, бо пры наступленні паветра адбываецца памяншэнне колькасці аскарбінавай кіслаты пры квашанні. А наяўнасць аскарбінавай кіслаты — найважнейшы момант для атрымання якаснай і смачнай квашанай капусты.

Капусту з разгледжанымі вышэй дабайкамі трэба змяшчаць і выкладзіць у кадкі, бочкі, каструлі ці вёдры. Пасля гэтага трэба закрывць яе зверху цэлымі прамытымі капуснымі лістамі, потым накрыць усё гэта белай тканінай, якую папярэдне пракіпа-

Знаёмства з альбомам «Аркадзь Астаповіч» — някідкім па сваім аб'ёме, невялікім па памерам, але нейкім цёплым і сімпатычным, — падштурхоўвае да наступных разваг. Прывязанасць мастака да блізкіх яму пухавіцкіх Навасёлкаў патрабуе звароту, увагі да гэтай мясцовасці. Чаму б у Навасёлках не наладзіць мастацкі паленэр? І гэта не абавязкова павінен быць паленэр стальных мастакоў. Добра было б запусціць у гэтыя мясціны, на новае мастацкае, мастакоўскае прачытанне Навасёлкаў і ваколіц, творчую моладзь. Дарчы, на будынку былой школы ў вёсцы ўсталявана мемарыяльная дошка, якая нагадвае, што ў гэтыя мясціны жыў і працаваў мастак Аркадзь Астаповіч.

Міхась ВУГАЛЕЦ.

ЯК ПРАВІЛЬНА КВАСІЦЬ КАПУСТУ?

Для квашання лепш браць капусту позняя і сярэдняга тэрміна паспявання. Спачатку трэба выдаліць зялёныя і пашкоджаныя лісты, потым выразаць хрэпку і нашаткаваць. Далей цысцім моркву і шаткуем яе ці надзіраем на буйной тарцы.

Вельмі важна пры квашанні капусты правільна выконваць прапорцыі:

1. «З морквай» На 10 кг нашаткаванай капусты дабаўляем 350 г здробнай морквы і 180—200 г буйной паваранай солі. Ніколі не выкарыстоўвайце для нарыхтовак дрэбную ёданую соль!

2. «З яблыкамі» На 10 кг нашаткаванай капусты дабаўляем 1 кг яблыкаў, нарзаных палаванікам (асяродкі з зярняткамі папярэдняе выдалення), і 180—200 г солі.

3. «Паўночная» На 10 кг нашаткаванай капусты бярэм 350 г журавін і 180—200 г солі.

4. «Арыгінальны смак» На 9 кг нашаткаванай капусты бярэм 500 г яблыкаў, нарзаных палаванікам (з выдаленым асяродкам), 1 кг здробнай морквы, 10 г кішкі і 160—180 г солі.

5. «Духмяная» Да 10 кг нашаткаванай капусты трэба дадаць 350 г морквы, 180—200 г солі і 5 г лаўровага ліста.

Каб правільна квасіць капусту, неабходна абараніць яе ад кантакту з паветрам, бо пры наступленні паветра адбываецца памяншэнне колькасці аскарбінавай кіслаты пры квашанні. А наяўнасць аскарбінавай кіслаты — найважнейшы момант для атрымання якаснай і смачнай квашанай капусты.

Капусту з разгледжанымі вышэй дабайкамі трэба змяшчаць і выкладзіць у кадкі, бочкі, каструлі ці вёдры. Пасля гэтага трэба закрывць яе зверху цэлымі прамытымі капуснымі лістамі, потым накрыць усё гэта белай тканінай, якую папярэдне пракіпа-

цыць, а потым падгнётым (лепш драўляным) кругам. Зверху трэба пакласці гнёт, які складае на вазе прыкладна 10-15% ад вагі закладзенай у ёмісць капусты. У якасці гнёту можна выкарыстоўваць камень, вядро або каструлю з вадой. Затым усё гэта трэба накрыць поліэтыленавай плёнкай.

У памяшканні, дзе квасіцца капуста, першыя 4—6 дзён трэба падтрымліваць тэмпературу 17-20 градусаў. Тады капуста атрымае высокую якасць, будзе змяшчаць больш цукру і малаю колькасцю лютых кіслот, у ёй лепш захавацца вітамін С.

Калі скончыцца перыяд актыўнага закисання, лепш пакласці капусту ў холад (0 — мінус 2) градусаў. Пры гэтай тэмпературы затрымліваецца развіццё цвілі, якая ўтвараецца толькі пры доступе кіслароду. Цэль разбурае кіслату і, як вынік, адбываецца пагаршэнне якасці квашанай капусты.

Квасіць капусту можна і ў мяшках з поліэтылену, якія ўкладваюцца ў каструлі і бочкі. Пры такім метаде можна выкарыстоўваць толькі мяшкі з харчовай плёнкі.

Калі ў вас няма магчымасці стварыць умовы для працяглага захоўвання, то дапамога метада кансервавання. Квашаную капусту трэба раскласці ў слоікі да «плечыкаў» і прыкрыць іх накрывкамі. Калі выкарыстоўваеце літровыя слоікі, то іх трэба прастэрэлізаваць 20 хвілін, трохлітровыя — 25—30 хвілін. Потым слоікі трэба закатаць. Такая капуста будзе захоўвацца пры пакаёвай тэмпературы доўга час.

САДЖАНЦЫ З «ТРАЎМАЙ»

Бывае, што ў набытага саджанца выяўляецца якая-небудзь траўма. Саджанец прыжывецца і абавязкова будзе пладаносяць, калі ступень пашкоджання не пагібельная для яго, а лячэнне праводзіцца правільна.

ПАШКОДЖАНА НАДЗЕМНАЯ ЧАСТКА

- Калі ў саджанца напалову ці больш абламаняны 1-2 шкільныя галінкі кроны, то пасля пасадкі неабходна правесці абразанне. Пры гэтым пашкоджаныя галінкі трэба абразаць ніжэй месца злому на адну здаровую пупышку.
- Калі зламаныя лямесца адыходжання ад стала 1-2 асноўныя галінкі, то іх неабходна акуратна зрэзаць у месцы злому. Рані, якія ўтварыліся пасля гэтага на ствале, абавязкова зачышчаюць нажом і замазваюць садовым варама. Правёўшы гэтую работу, саджанец можна высадзіць на пастаяннае месца.
- Калі ў саджанца з аднаго боку на штамбе здэртая кара і агалялася драўніна, то рану таксама неабходна зачысціць вострым нажом і замазаць садовым варама.
- Калі ваш саджанец зламаны лямесца вышэй месца прышчэпкі, то яго лепш высадзіць на часовае месца. На пастаяннае месца такую расліна пажадна перамяшчаць толькі пасля аднаўлення. Перад пасадкай неабходна зрэзаць саджанец ніжэй месца пералому, але не даходзячы да месца прышчэпкі. З часам на пеньку, які ўтварыўся, адрастуць маладыя парасткі. З іх вы зможаце выбраць самы моцны і ўжо з яго сфарміраваць новы саджанец.
- Калі выявіўся пералом штамба ніжэй месца прышчэпкі, то справіцца з такой праблемай зможа толькі садоўнік, які валодае тэхнікай прышчэпкі. Пасля правядзення абразкі саджанца ніжэй месца прышчэпкі яго высаджаюць на аднаўленне. З маладых парасткаў, якія адрастуць, выбіраюць самы моцны і прышчэпляюць на ім жадавы гатунак.

ПАШКОДЖАНА ПАДЗЕМНАЯ ЧАСТКА

• Каранёвая сістэма саджанца мае вельмі кароткія асноўныя карані (7—10 см замест неабходных 30—35 см). Гэта вынік няправільнага выкавання. Для аднаўлення такой расліны трэба высадзіць яе асобна і перасаджаць у сад толькі ў тым выпадку, калі саджанец зможа аднавіцца. Перад пасадкай пашкоджанага саджанца неабходна збалансаваць страчаную каранёвую сістэму і наўнуно надземную частку. Для гэтага дзевяццэцца правесці істотнае абразанне кроны, пакінуўшы 1/3 кожнай асноўнай галінкі. Усе лішнія галінкі неабходна выразаць.

Уважліва глядзіце карані і зачысціце раны на буйных каранях, пасля чаго замажце іх садовым варама. Пасля пасадкі саджанца неабходна паліць яго і замульчыраваць глебу перагноем ці торфам. Трэба падтрымліваць высокую вільготнасць глебы і ў далейшым. Калі да восні саджанец дасць разеткі лісця або невялікія прыросты, то яго пакідаюць на дарожчанне яшчэ на год. І толькі потым саджанец можна перасаджаць. Калі ж некаторыя галінкі на расліне засохлі, а лісця няма зусім, то гэта значыць, што дапамагчы саджанцу не атрымаецца.

• Калі ў саджанца карані з сарванай карой або з распысканымі канцамі, гнілымі і падсушанымі, то іх неабходна зрэзаць нажом да здаровага месца. Здаровыя карані на папярочным зрэзе маюць белы колер. Зрэз пры гэтым павінен быць роўным і мець як мага меншую паверхню. Калі зрэзу абавязкова павіны быць дрэбныя караньчыкі. Калі выканаць зрэз правільна, то на ім досыць хутка ўтворацца каліус — новая тканіна. З яе ў далейшым развіваюцца маладыя карані.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Даты Падзеі Людзі

22 Кастрычніка

1870 год — нарадзіўся Іван Бунін, рускі паэт. Больш за тры дзесяцігоддзі правёў вымушанай эміграцыі. Пражываючы ў Францыі, Іван Аляксеевіч Бунін увесць час жыў Расіяй, пісаў пра яе. У 1933 годзе ён стаў першым рускім пісьменнікам, удастоеным Нобелеўскай прэміі. Гэта быў удар для савецкага кіраўніцтва. Нямаючы незаслужанай крытыкі і крыўдаў давялося стываць лаўраату-эмігранта. Не успрымаючы савецкі дзяржаўны лід, Бунін, аднак, адмовіўся ад супрацоўніцтва з нацыстамі падчас Другой сусветнай вайны. Жыў бедна, не друкаваўся, цяжка хварэў. Пісьменнік хацеў вярнуцца на радзіму, аднак, баччы, як там чыніцца расправа над Ахматавай і Зошчанкам, усё ж адмовіўся ад гэтага намеру. У Расію вярнуўся толькі творы Івана Аляксеевіча.

1929 год — 85 гадоў таму нарадзіўся Леў Іванавіч Яшын, савецкі футбаліст. «Яшын — звышваратар, які з'явіўся на свет, каб згуляць у ім выключную ролю. Гэта чароўная рука ў пальчатцы. Гэта страж у ўсіх вымярэннях. Яшын — гэта, нарэшце, чалавек, чыя прысутнасць бянтэжыць ворагаў і натхняе сяброў». (Макс Юрбіні, галоўны рэдактар шотландскага «Франс Футбол», 1963). Яш гэта часта бывае, міжнароднае прызнанне прыйшло да Яшына куды раней за ўсеагульную любоў. Яго рэвалюцыйная гульня ў варотах была адзначана выклікам у зборную

свету на святкаванні стагоддзя англійскага футбола. Адведзены яму тайм Леў Яшын адграў на нуль, уразіўшы публіку 100-тысячнага «Уэмблі» і мільёнаў тэлегледзю. На наступную раніцу ён прагнуўся ў промных славы, а праз пару месяцаў атрымаў «Залаты мяч» «Франс Футбола» (узнагароду найлепшага футбаліста года ў Еўропе). Любоў краіне патрабны героі. Быць кумірам — значыць быць першым: Гагарын стаў пілнерам сярод касманаўтаў, Леў Яшын — сярод савецкіх гульцоў, адзначаных індывідуальнай міжнароднай узн. нагородай. А званне народнага любімца — да таго ж вялікая адказнасць: неабходна трымаць марку, у якім бы стане ты ні знаходзіўся, увесць час быць на мяжы магчымасцяў. Такім быў Леў Іванавіч усё сваё жыццё.

1944 год — 70 гадоў для дня нараджэння Валерыя Аляксандравіча Карпенкі, беларускага фізіка, доктара фізіка-матэматычных навук (1988). У 1967 годзе скончыў БДУ. Працаваў у Інстытуце прыкладной оптыкі НАН Беларусі, з 2005-га — у Беларуска-Рэйскай універсітэце. Аўтар навуковых прац па электрадынаміцы і тэорыі аптычных хваляваў, квантавай механіцы. Распрацаваў электрамагнітную тэорыю тонкаплёначных лазераў, бескаардынатны метады рэдукцыі ўраўненняў электрадынамікі для неаднародных і анізаатропных асяроддзяў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1984).

Было сказана Міхаіл САВІЦКІ, народны мастак Беларусі: «Урэшце усё залежыць ад таго, як складуцца суадносіны паміж добром і злом».

ВАСІЛЁ БЫКАЎ: НАПАМІН ПРА ВЯЛІКУЮ СЕВЯРЫНКУ

Сёння ў музей-дачы народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава ў пасёлку Ждановічы-6 пройдзе сустрэча, прысвечаная 70-годдзю вызвалення Украіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, пад назвай «Жывуць, які падзвіг, іх імёны».

Арганізатары — пасольства Украіны ў Рэспубліцы Беларусь, грамадскае аб'яднанне ўкраінцаў «Ватра». Месца для размовы пра гістарычную памяць, ушанаваанне герояў і падзвігаў часоў Вялікай Айчыннай вайны

выбрана не выпадкова. Ва Украіне шануюць памяць пра Васіля Быкава, які ўдзельнічаў у баях за Крывы Рог, Александрый, Знаменку. Каля яна Вялікая Севярынка на Кіраваградчыне будучы пісьменнік ледзьве не загінуў пад гусеніцамі танка. У мясцовай школе сёння працуе музей Васіля Быкава. У пачатку 1944 года тры месяцы ён знаходзіўся ў шпіталі, лічыўся пахаваным у адной з брацкіх магіл. Улетку 1944 года бацькі Васіля Уладзіміравіча атрымалі пахаванку. Падзеі пад Севярынкай знайшлі адлюстра-

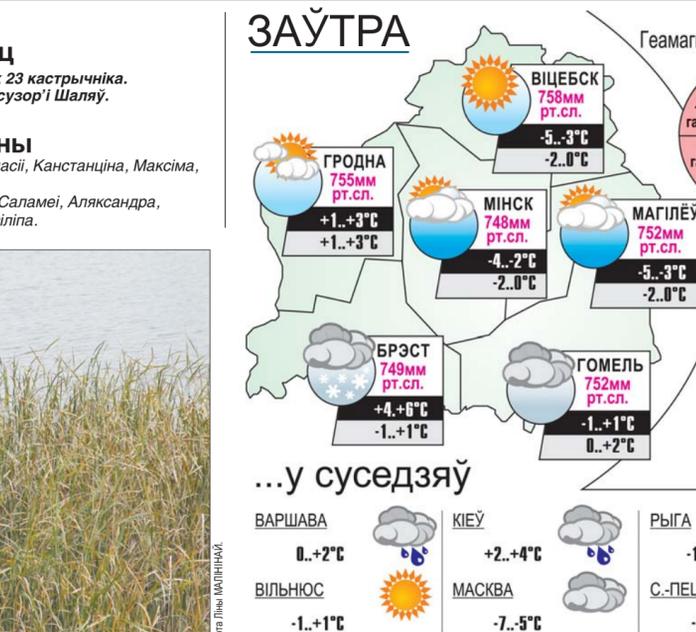
ванне ў найбольш вядомай аповесці класіка — «Мёртвым не баліць» (1965), публікацыя якой выклікала шурокі розгалас літаральна ва ўсім свеце. Толькі зусім нядаўна быў выданы поўны непадцензурны тэкст гэтага твора — з узаўненнем 200 кулоў. Нагадаем, што музей-дача Васіля Быкава ў Ждановічах адкрыты сёлетя яго філіял Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры.

Мікола БЕРЦЕЖ.

СЁННЯ

Месяц Маладзік 23 кастрычніка. Месяц у сур'і Шалы.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.50	17.57	10.07
Віцебск	7.43	17.44	10.01
Магілёў	7.40	17.47	10.07
Гомель	7.34	17.47	10.13
Гродна	8.05	18.13	10.08
Брэст	8.02	18.16	10.14

УСМІХНЕМСЯ

Усе зразумелі, што вяселле было не па каханні, калі жаніх адпусціў голуба з запіскай: «ДАПАМАЖЫЦЬ!»

— Ты ведаеш, мяне светлае паўніц!
— Пі цёмнае!

Няхай будзе пракляты той мужчына, якому самому першаму спадабаліся жаночыя паголеныя ногі!

— Чаму ты усё яшчэ не жанаты?
— Я яшчэ маральна не гатовы вылоўваць з баршчу доўгія валасы.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТАРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙСЬКІХ РЭСУЛЬТАТІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПІОКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцый: пісьму — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзялення за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінс